

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Datové schránky v podnikání a nedostatky jejich právního
a technického zpracování

Data Boxes in Business and Deficiencies of their Legal
and Technical Processing

Student: Petra Dvořáková

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Adam Ptašník, Ph.D.

Ostrava 2011

Zadání bakalářské práce

Student: **Petra Dvořáková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Datové schránky v podnikání a nedostatky jejich právního a technického zpracování**
Data Boxes in Business and Deficiencies of their Legal and Technical Processing

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Pojetí datových schránek a jejich využití v podnikání
3. Státní správa a eGovernment
4. Právní a technické nedostatky zpracování datových schránek
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. 176 s. ISBN 978-80-86284-78-1.

ŠTĚDRŮŇ, B. *Úvod do eGovernmentu: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. 172 s. ISBN 978-80-87041-25-3.

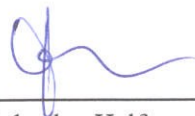
ŠTĚDRŮŇ, B. *Open Source software ve veřejné správě a soukromém sektoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2009. 124 s. ISBN 978-80-247-3047-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Adam Ptašník, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

V Ostravě dne 11. května 2011

.....
Petra Dvořáková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Adamovi Ptašníkovi, PhD. za jeho odborné vedení, věcné připomínky a cenné rady poskytnuté při psaní této práce. Poděkování patří také mé rodině, která mi je nejen při studiu velkou oporou.

OBSAH

1	ÚVOD	6
2	VEŘEJNÁ SPRÁVA A PODNIKÁNÍ	7
2.1	Správa a její členění.....	7
2.2	Charakteristika veřejné správy	8
2.2.1	Státní správa	8
2.2.2	Územní státní správa	9
2.2.3	Samospráva	10
2.2.4	Orgány veřejné moci	11
2.3	Charakteristika podnikání.....	11
2.3.1	Podnikatel.....	12
2.4	Komunikace s úřady	13
3	EGOVERNMENT	15
3.1	Definice eGovernmentu.....	15
3.2	Projekt eGON	17
3.3	Počátky elektronické komunikace v ČR.....	19
3.4	Vývoj eGovernmentu v ČR	21
4	POJETÍ DATOVÝCH SCHRÁNEK A JEJICH VYUŽITÍ V PODNIKÁNÍ	23
4.1	Zavedení datových schránek do české legislativy	23
4.2	Právní úprava datových schránek	26
4.3	O datových schránkách.....	29
4.3.1	Subjekty.....	31
4.3.2	Datová zpráva.....	32
4.3.3	Informační systém datových schránek (ISDS).....	33
4.4	Komunikace prostřednictvím datových schránek.....	34
4.4.1	Doručování, podávání, dodávání.....	35
4.4.2	Odeslání a doručení datové zprávy	37
4.5	Autorizovaná konverze dokumentů.....	38
4.6	Výhody datových schránek	39
5	PRÁVNÍ A TECHNICKÉ NEDOSTATKY ZPRACOVÁNÍ DATOVÝCH SCHRÁNEK	41
5.1	Okamžik podání.....	41
5.2	Autorizovaná konverze dokumentů	44

5.3	Doplňěk 602XML.....	45
5.4	Dlouhodobé uchovávání dokumentů v čase	46
6	ZÁVĚR.....	49
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	56
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	57

1 ÚVOD

Česká republika si v roce 2006 stanovila cíl stát se jednou z pěti nejlepších zemí Evropské unie v úrovni rozvoje eGovernmentu. Zákon o eGovernmentu, jak je někdy také nazýván zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi, v roce 2009 zavedl do českého právního řádu datové schránky, o kterých se v českém prostředí hovoří jako o revoluci ve veřejné správě od dob Marie Terezie. O revoluci z toho důvodu, že uzákonil povinnost státní správy komunikovat prioritně prostřednictvím datových schránek a otevřel tak nový komunikační kanál, který urychlil nástup informačních technologií ve státní správě.

U takovéto zásadní změny, kterou projekt datových schránek představuje, by se dalo předpokládat, že bude dostatečně připraven, ať už legislativně, technicky či dostatečnou informovaností společnosti, a nebude provázen problémy, jak se později ukázalo.

Cílem této bakalářské práce je zmapovat právní a technické nedostatky datových schránek, vybrané z nich představit a analyzovat a pokud již byly řešeny, tak uvést jejich řešení. V závěru pak na základě zjištěných poznatků zhodnotím, zdali bylo české prostředí na tak zásadní změnu legislativně a technickým zpracováním datových schránek připraveno. Metody použité v bakalářské práci jsou popis a analýza.

V bakalářské práci se nejprve zaměřím na charakteristiku veřejné správy a podnikání, neboť právě komunikace těchto dvou subjektů by v současné době měla probíhat prostřednictvím datových schránek.

Následně plynule přejdu k modernizaci veřejné správy, pro kterou je v České republice používán taktéž název eGovernment. Objasním postavení datových schránek ve světle eGovernmentu, neboť vznikly jako součást tohoto procesu, a stručně nastíním počátky elektronické komunikace a vývoj eGovernmentu v České republice.

V rámci čtvrté kapitoly definuji základní pojmy v souvislosti s datovými schránkami, budu se zabývat komunikací prostřednictvím datových schránek a autorizovanou konverzí, která je druhým klíčovým prvkem zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi.

V páté kapitole nazvané právní a technické nedostatky datových schránek uvedu vybrané nedostatky, které představím a analyzuji.

2 VEŘEJNÁ SPRÁVA A PODNIKÁNÍ

Pro úvodní kapitolu bakalářské práce jsem zvolila charakteristiku veřejné správy a podnikání, neboť právě jejich představitelé spolu vzájemně komunikují prostřednictvím datových schránek. Cílem kapitoly je tedy představit tyto dva subjekty.

V první části definuji samotný pojem správy a uvedu její základní členění. Následně se budu zabývat veřejnou správou, jejím dalším dělením na státní správu a samosprávu a stručnou charakteristikou každé její složky především z toho pohledu, kdo tuto správu vykonává. Ve druhé části definuji pojem podnikání, uvedu definici podnikatele a osoby, které se tímto pojmem myslí. Druhá kapitola je zakončena komunikací podnikatele s úřady.

2.1 Správa a její členění

Správa v nejširším slova smyslu znamená opakující se lidské činnosti, jejich konstanty a varianty, které směřují k dosažení vytyčeného cíle, který je významný ve společenském životě nebo životě jednotlivce.¹

Z toho hlediska, zda tyto činnosti sledují cíle soukromé nebo veřejné lze rozlišovat správu soukromou a veřejnou. Správu soukromou vykonávají fyzické a právnické osoby v soukromém zájmu a svou vůli dosáhnout stanovených soukromých cílů uplatňují v mezích právního řádu, přičemž se jedná především o hospodářskou činnost subjektů soukromé správy v různých jejích podobách. Veřejná správa je vykonávána ve veřejném zájmu, je to činnost svou povahou převážně vrchnostenská.

Na obrázku 2.1 lze vidět základní členění správy na již výše zmíněnou soukromou a veřejnou, a další dělení veřejné správy na státní správu a samosprávu, která je popsána v následující kapitole.

¹ BÁRTEK, J. *Základy správního práva, obecná část: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2004. ISBN 80-248-0591-X. s. 6.

Obrázek 2.1 Správa a její členění

SPRÁVA		
SOUKROMÁ SPRÁVA	VEŘEJNÁ SPRÁVA	
	STÁTNÍ SPRÁVA	SAMOSPRÁVA
	<ul style="list-style-type: none">• Ústřední státní správa• Územní státní správa	<ul style="list-style-type: none">• Územní samospráva• Zájmová samospráva

Zdroj: BÁRTEK, J. *Základy správního práva, obecná část: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2004. ISBN 80-248-0591-X. s. 6.

2.2 Charakteristika veřejné správy

Veřejnou správu lze obecně definovat jako správu lidské společnosti zorganizované ve stát se státním zřízením. Na samotný pojem veřejné správy lze pohlížet ve dvojitěm pojetí, tzv. funkčním, kdy se veřejnou správou rozumí určitý druh činností mající za cíl spravování veřejných záležitostí, a organizačním, tedy z hlediska orgánů veřejné správy, které veřejnou správu vykonávají, jejich organizačním členění a vzájemnými vztahy.

Veřejná správa představuje výkon veřejné moci a dá se rozdělit na moc státní (státní správu) a ostatní veřejnou moc (samosprávu). Tyto dvě složky, tedy státní správa a samospráva, tvoří dohromady nedílný celek veřejné správy. Stát vykonává výhradně státní správu, zatímco orgány samosprávy vykonávají jak samosprávní, tak i přenesenou státní správu.

2.2.1 Státní správa

Státní správu vykonávají jednak ústřední orgány státní správy, jednak orgány územní státní správy.

Ústřední orgány státní správy vykonávají působnost na celém území státu a nejsou podřízeny žádnému jinému speciálnímu správnímu úřadu. Postavení ústředních orgánů státní správy upravuje ústavní zákon č. 1/1993 Sb. – Ústava České republiky a zákon č. 2/1969 o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ve znění pozdějších předpisů. Mezi ústřední orgány státní správy patří vláda České republiky, jednotlivá Ministerstva a další ústřední orgány státní správy, mezi něž se řadí: Český statistický úřad, Český úřad

zeměměřický a katastrální, Český báňský úřad, Úřad průmyslového vlastnictví, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Správa státních hmotných rezerv, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Národní bezpečnostní úřad, Energetický regulační úřad, Úřad vlády České republiky a Český telekomunikační úřad.

2.2.2 Územní státní správa

Územní státní správa se z hlediska její působnosti dělí na:

- územní státní správa s všeobecnou působností
- územní státní správa s omezenou působností

Státní orgány se všeobecnou působností vykonávají veškerou státní správu v určitém územním obvodu. Těmito orgány byly do konce roku 2002 okresní úřady, po ukončení jejich činnosti vykonávají územní státní správu v přenesené působnosti orgány kraje, zejména krajské úřady, obecní úřady, pověřené obecní úřady, obecní úřady s rozšířenou působností.

Krajské úřady vykonávají státní správu ve svých územních obvodech, na základě zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, ve znění pozdějších předpisů a na základě dalších zvláštních zákonů. Z věcného hlediska mají všeobecnou působnost, z územního hlediska působnost místní.

Obecní úřady vykonávají státní správu svými orgány pouze v oblastech a rozsahu svěřené zákonem. Kromě výkonu státní správy v základním rozsahu, jako je tomu u obecních úřadů, vykonávají ještě další přenesenou působnost, která je jim svěřena zvláštními zákony, i v rámci dalších obcí.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají ve svěřeném rozsahu státní správu ve stanoveném územním obvodu a přenesenou působnost v základním rozsahu pro území dané obce.

Státní orgány s omezenou působností působí na základě ustanovení zvláštních zákonů na určitém vymezeném území. Lze je také označit jako územně dekoncentrované orgány státní správy, jelikož jsou to specializované orgány, které jsou přímo odvozeny od některých správních úřadů s celostátní působností, jimž jsou podřízeny. Jejich územní působnost se však ne vždy kryje s územním členěním státu.

Mezi ně se řadí:

- krajské správy, okresní ředitelství a obvodní oddělení Policie České republiky,
- zeměměřičské a katastrální inspektoráty a katastrální úřady
- místní orgány České obchodní inspekce a České zemědělské a potravinářské inspekce
- inspektoráty Českého úřadu bezpečnosti práce,
- obvodní báňské správy,
- finanční ředitelství a finanční úřady
- okresní správy sociálního zabezpečení,
- úřady práce
- a některé další

Doplňují strukturu orgánů krajských úřadů a obecních úřadů a spolu s nimi vytvářejí soustavu územní státní správy.

2.2.3 Samospráva

Samospráva představuje určitou skupinu či společenství, které spravuje své vlastní záležitosti, a dále se člení na územní a zájmovou.

Územní samosprávu lze definovat jako právo a schopnost místních společenství v mezích daných zákonem na svou odpovědnost a v zájmu místních obyvatel upravovat a spravovat podstatnou část věcí veřejných. Základním územním samosprávným celkem je obec, zatímco vyšším územním samosprávním celkem je kraj a společně vytvářejí systém územní samosprávy.

Zájmová správa je taktéž součástí veřejné správy a představuje sdružování občanů, kteří mají společné cíle, zájmy či společnou profesi.² Do zájmové správy spadají profesní sdružení, kam patří jednotlivé komory, například advokátní či notářská komora, komora soudců, daňových poradců, auditorů, a zájmová sdružení, která jsou představována odbory, svazy, kluby a různými sdruženími.

² KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. s. 43.

2.2.4 Orgány veřejné moci

Pojem orgány veřejné moci je širším pojmem než orgány veřejné správy.³ Z různých usnesení Ústavního soudu plyne, že o orgán veřejné moci se jedná vždy, pokud tento rozhoduje o subjektivních právech a povinnostech nepodřízených subjektů, aniž by bylo rozhodné z jakého důvodu takový vztah vznikl. Uvedené platí samozřejmě jen tam, kde orgán veřejnou moc vykonává, nikoliv kdy vstupuje do soukromoprávních vztahů, aniž by uskutečňoval tzv. vrchnostenskou správu. Tento pojem byl zaveden především proto, aby bylo v právních normách a jiných dokumentech možno označit souhrnně všechny orgány státu, které patří podle Ústavy do některé ze tří složek státní moci.

2.3 Charakteristika podnikání

Definice podnikání je součástí zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, který vymezuje podnikání jako: „*soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku*“.⁴

Soustavnou činností se rozumí taková činnost, která není pouze příležitostná.⁵ Za soustavnou činnost lze považovat i to, když je podnikatel zaměstnán a podniká pouze ve svém volném čase nebo v určité roční době, může jí být i činnost prováděná několikrát do roka, s úmyslem ji opakovat.

Podnikatel provádí tuto činnost pod vlastním jménem, v případě, že je zapsán do obchodního rejstříku, pod názvem firmy.

Vlastní odpovědnost je důležitým rysem podnikání, jelikož se nelze zbavit rizika a odpovědnosti, které z podnikání vyplývají. Podnikatel – fyzická osoba odpovídá za veškeré závazky plynoucí z jeho podnikání celým svým majetkem, tj. obchodním i svým vlastním. Oproti tomu např. společnost s ručením omezeným ručí za své závazky prvotně celým svým základním jměním.

³ SMEJKAL, V. *Informační systémy veřejné správy ČR*. 1. vydání. Praha: Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0533-9. s. 10.

⁴ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁵ *iPodnikatel* [online]. 2011 [cit. 2011-04-16]. Jak Obchodní zákoník definuje podnikání. Dostupné z WWW: <<http://www.ipodnikatel.cz/Zahajeni-podnikani/jak-obchodni-zakonik-definuje-podnikani.html>>.

Dosažení zisku je hlavním cílem podnikatelského snažení, neboť smyslem je neustálý růst hodnoty firmy a to bez dosahovaných zisků není možné.

2.3.1 Podnikatel

V obchodním zákoníku najdeme taktéž definici podnikatele. Podnikatelem se rozumí⁶:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku (viz. dále)
- osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění
- osoba podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů (viz. dále)
- fyzická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu

Do obchodního rejstříku se povinně zapisují:

- obchodní společnosti a družstva
Mezi obchodní společnosti patří: veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným a akciová společnost.
- zahraniční osoby, které podnikají na území ČR, nebo jejich organizační složky
- fyzické osoby, které jsou podnikateli, v tom případě, pokud výše jejich výnosů nebo příjmů (snížených o daň z přidané hodnoty) dosáhla v průměru za dvě po sobě bezprostředně následující účetní období částku 120 mil. Kč
- další osoby, je-li povinnost tohoto zápisu stanovena ve zvláštním právním předpisu - jedná se například o Hospodářskou komoru ČR, Agrární komoru ČR, Pozemkový fond ČR, Středisko cenných papírů Praha, Českou tiskovou kancelář atd.

Osoby podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění podnikají v oblastech, které jsou z působnosti živnostenského zákona vyloučena, ale zvláštní předpis upravuje jejich podmínky, kde se zpravidla vyžaduje speciální oprávnění.⁷ Paří sem například

⁶ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁷ *Sagit* [online]. c1996-2011[cit. 2011-04-16]. Podnikatel. Dostupné z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=152&typ=r&levelid=ob_207.htm>.

svobodná povolání (lékař, stomatolog, advokát, notář, soudní znalec, auditor, daňový poradce, exekutor, insolvenční správce apod.), činnost bank, pořádání loterií, hornictví a další⁸.

2.4 Komunikace s úřady

Při podnikání je každý podnikatel vystaven mimo jiné povinnému styku s některými orgány státní správy a jinými institucemi.⁹ Mezi těmito orgány nejčastěji figurují živnostenské a finanční úřady, obchodní či trestní rejstřík, správci daně nebo správa sociálního zabezpečení.

Do nedávné doby bylo možno komunikovat s těmito úřady pouze osobně. V současnosti již české právní prostředí umožňuje, aby v oblasti orgánů státní správy, a to jak při komunikaci mezi úřady, tak při komunikaci občanů/podnikatelů s jednotlivými úřady, byla používána elektronická komunikace.

Jako první mohli podnikatelé elektronicky činit řádná podání vůči příslušným orgánům za použití zaručeného elektronického podpisu. Vedle toho každý úřad či orgán, jemuž byla zákonem regulujícím jeho činnost (např. správní řád, obchodní zákoník, zákon o správě daní a poplatků), stanovena povinnost přijímat elektronická podání, měl ze zákona současně povinnost provozovat tzv. elektronickou podatelnu, prostřednictvím níž mohli podnikatelé činit svá elektronická podání. V praxi avšak často existovaly překážky, které hladkému průběhu elektronické komunikace bránily.

Od listopadu roku 2009 došlo k zavedení datových schránek, které dávají elektronické komunikaci nový rozměr. Dá se na ně pohlížet jako na revoluci v komunikaci, jak píše Smejkal, V. „*Také můžeme říci, že datové schránky jsou přelomem ve způsobu provádění veřejné správy od doby císařovny Marie Theresie...*“¹⁰. Jejich zavedením došlo ke zrovnoprávnění elektronické formy komunikace s listinnou a elektronicky musí povinně komunikovat subjekty, které datovou schránku mají povinně ze zákona.

⁸ Více viz. § 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

⁹ VOMÁČKA, M. *ePravo* [online]. [cit. 2011-04-16]. Lze při podnikání komunikovat s úřady či jinými institucemi elektronicky? Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/lze-pri-podnikani-komunikovat-s-urady-ci-jinyymi-institucemi-elektronicky-36470.html?mail/>>.

¹⁰ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. ISBN 978-80-86284-78-1. s. 11.

V praxi to znamená, že pokud podnikatel bude mít zřízenou datovou schránku, ať už ze zákona nebo dobrovolně, komunikace s úřady a dalšími orgány veřejné moci bude probíhat prvořadě prostřednictvím datových schránek.

V rámci druhé kapitoly jsem stručně charakterizovala veřejnou správu a její části, podnikání včetně osoby podnikatele a komunikaci podnikatele s úřady. V současné době dochází k modernizaci veřejné správy, proto se jí budu věnovat v rámci následující kapitoly, která nese název eGovernment.

3 EGOVERNMENT

Problematika efektivní komunikace je dnes klíčovým a omezujícím faktorem pro proces modernizace a zvyšování efektivnosti veřejné správy. Proto se do českého právního řádu zavedl zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, neboť má k efektivní komunikaci, ať už mezi orgány veřejné moci mezi sebou nebo se soukromoprávními subjekty, napomoci.

Projekt datových schránek nestojí sám o sobě, nýbrž je součástí výše zmíněného procesu, pro který je v České republice používán taktéž název eGovernment.

V této kapitole tedy objasním postavení datových schránek jako součástí eGovernmentu. Jako první se budu zabývat výrazem eGovernment, jeho definicí a vymezením oblastí, které do něj spadají. Umístění datových schránek v tomto systému vysvětlím na postavičce eGONa, který jako zastřešující projekt elektronizace veřejné správy symbolizuje eGovernment v České republice. Poslední část kapitoly věnuji stručnému přehledu počátkům elektronické komunikace a vývoji eGovernmentu v ČR.

3.1 Definice eGovernmentu

Slovo e-Government vzniklo zkrácením slovního spojení „*electronic government*“, v doslovném překladu elektronická správa¹¹. Mnohem častěji však bývá vymezován obsahově, neboť jak uvádí Mates se Smejkalem „výraz *e-government* se stal součástí *newspeaku* moderní společnosti natolik, že se k němu snad ani nehledá odpovídající překlad v žádném jazyce“¹².

Pro vymezení tohoto pojmu neexistuje jednotná definice. Štědroň uvádí definici eGovernmentu jako sérii procesů, směřujících k výkonu státní správy a samosprávy a uplatňování občanských práv a povinností fyzických a právnických osob, které jsou realizovány elektronickými prostředky.¹³ Jeho cílem je pak rychlejší, spolehlivější a levnější

¹¹ TUŠEROVÁ, L. E-government a jeho projevy v českém právu. In *Sborník z konference Dny práva 2008 - Days of Law*. Brno : Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4733-4, s. 1648-1654. 2008, Brno. Dostupné z WWW: <<http://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/sprava/tuserova.pdf>>.

¹² MATES, P., SMEJKAL, V. *E – government v českém právu*. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-614-8. s. 9.

¹³ ŠTĚDROŇ, B. *Úvod do eGovernmentu: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. IBSN 978-80-87041-25-3. s. 9.

poskytování služeb veřejné správy nejširší veřejnosti a zajištění větší otevřenosti veřejné správy ve vztahu ke svým uživatelům (občanům).

Dle Ministerstva vnitra ČR je eGovernment názvem pro postup modernizace veřejné správy za pomoci využití nových možností informačních a komunikačních technologií, kdy se v souvislosti s eGovernmentem používají pojmy jako elektronizace nebo informatizace veřejné správy.¹⁴

Výčet oblastí a činností, které jsou součástí eGovernmentu v České republice, je následující¹⁵:

- informační systémy veřejné správy, open source¹⁶,
- elektronická komunikace,
- ochrana osobních údajů, implementace biometrických údajů,
- elektronický podpis, elektronická značka
- elektronická správní řízení, elektronická podání, e-podatelný, e-volby,
- dlouhodobé uchovávání elektronických dokumentů
- konverze dokumentů
- registry veřejné správy
- informační audit
- bezpečnost a ochrana utajovaných informací
- bezpečnost - komplexní zabezpečení informačního systému
- eCommerce¹⁷
- elektronické veřejné zakázky

¹⁴ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. ISBN 978-80-86284-78-1. s. 11.

¹⁵ LIDINSKÝ, V. a kol. *eGovernment bezpečně*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2008. ISBN 978-80-247-2462-1. s. 7.

¹⁶ Open source nebo také open-source software (OSS) je počítačový software s otevřeným zdrojovým kódem. Otevřenost zde znamená jak technickou dostupnost kódu, tak legální dostupnost - licenci software, která umožňuje, při dodržení jistých podmínek, uživatelům zdrojový kód využívat, například prohlížet a upravovat.

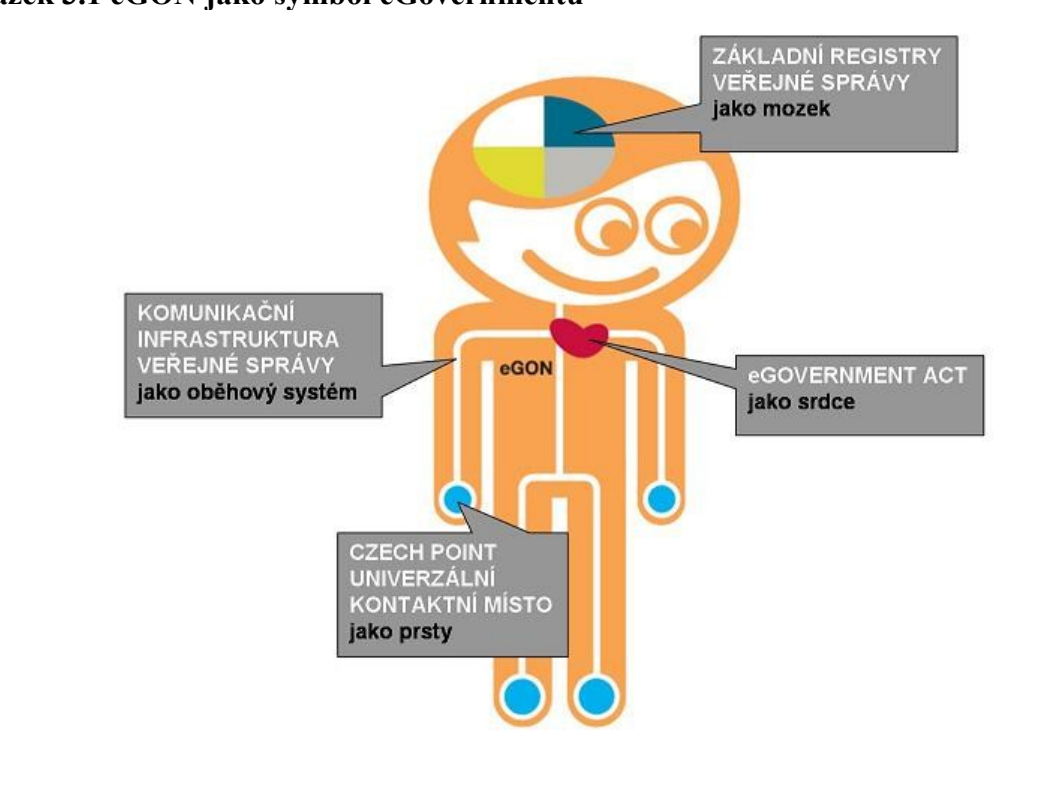
¹⁷ eCommerce představuje zaštitřování elektronického obchodování, respektive všechny obchodní činnosti realizované pomocí internetu nebo jiných elektronických prostředků jako jsou e-shopy, elektronické platby v obchodech, eBusiness, elektronický marketing, apod.

3.2 Projekt eGON

E-Government je v České republice prezentován symbolem - postavičkou eGONa, který dle mého názoru připívá k lepšímu pochopení eGovernmentu a jeho jednotlivých částí. Projekt eGON byl spuštěn na konci roku 2006 a má představovat komplexní projekt elektronizace veřejné správy, mezi jehož hlavní cíle patří usnadnění života občanům a zvýšení efektivity veřejné správy díky důmyslnému využití informačních technologií.¹⁸

Ministerstvo vnitra přirovnává postavičku eGONa k živému organismu, ve kterém vše souvisí se vším a fungování jednotlivých částí (orgánů) se navzájem podmiňuje.

Obrázek 3.1 eGON jako symbol eGovernmentu

Zdroj: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-02-03]. eGON jako symbol eGovernmentu - moderního, přátelského a efektivního úřadu. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/>>.

¹⁸ *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-02-03]. eGON jako symbol eGovernmentu - moderního, přátelského a efektivního úřadu. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/egon-jako-symbol-egovernmentu-moderniho-pratelskeho-a-efektivniho-uradu-252052.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>>.

Jednotlivé orgány tvořící český eGovernment a jejich funkce jsou:

- Prsty: Czech POINT

Pobočky Czech POINTu, jakožto soustava snadno dostupných kontaktních míst¹⁹, umožňují získat na jednom místě všechny informace o údajích vedených v centrálních registrech prostřednictvím tzv. vydávání ověřených výstupů z ISVS.²⁰ Kromě získávání informací slouží také jako podací místo správním orgánům. Cílem Czech POINTu je zredukovat přílišnou byrokracii ve vztahu občan - veřejná správa, aby docházelo k tomu, že obíhají data a nikoliv občan.²¹

- Oběhový systém: KIVS

KIVS neboli komunikační infrastruktura informačních systémů veřejné správy je základem fungování eGovernmentu.²² Základem této infrastruktury je tzv. Centrální místo služeb, které zajišťuje řízené a bezpečné propojování subjektů veřejné správy (státní správy a samosprávy), komunikaci těchto subjektů s jinými subjekty prostřednictvím sítí - Internetu nebo komunikační infrastruktury EU.

- Mozek: základní registry veřejné správy

Orgány veřejné moci v praxi zjišťovaly potřebné údaje z mnoha různých zdrojů, tz. neexistoval unikátní zdroj, ze kterého by tyto údaje čerpaly. Důsledkem roztříštěnosti evidencí a nekomplexní právní úpravy docházelo k neefektivnímu využívání údajů, které již měl stát k dispozici. Tento systém má nahradit systém nový, který umožní stanovené informace sbírat a se zárukou spolehlivosti využívat v celé veřejné správě.

Jako mozek eGONa tedy mají fungovat čtyři základní registry, ve kterých budou vedeny veřejnou správou nejčastěji využívané údaje. Jedná se o základní registr obyvatel, základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí a základní registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností

¹⁹ Celkový počet pracovišť Czech POINTU ke dni 2. 5. 2010 je 6 620.

²⁰ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. ISBN 978-80-86284-78-1. s. 12.

²¹ *Czech POINT* [online]. 2010 [cit. 2011-03-12]. Co je Czech POINT. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/22>>.

²² SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. ISBN 978-80-86284-78-1. s. 15.

- Srdce: eGovernment Act

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále také „ZoEÚaAK“) je jak uvádí Smejkal V.: „jedním z nejdůležitějších základních kamenů do stavby e-governmentu v České republice“²³.

ZoEÚaAK, někdy též nazývaný jako zákon o eGovernmentu nebo eGovernment Act, je srdcem eGONa, které ho přivádí k životu.²⁴ Cílem tohoto zákona je vytvoření optimálních podmínek pro elektronickou komunikaci mezi úřady a občany i mezi úřady samotnými. Klíčovým institutem pro provádění elektronických úkonů jsou datové schránky, jejichž informační systém zabezpečuje doručení úředních zpráv v elektronické podobě. Druhým klíčovým prvkem tohoto zákona je autorizovaná konverze dokumentů, tedy převedení dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě nebo naopak, a zároveň ověření shody jejich obsahu a připojení ověřovací doložky.

3.3 Počátky elektronické komunikace v ČR

Podávání žádostí o informace (podle zákona o svobodném přístupu k informacím) v roce 1999 bylo první službou, kterou mohli občané v ČR vyřizovat elektronicky prostřednictvím elektronické pošty.²⁵ O rok později, v roce 2000, byl do právního řádu zaveden institut elektronického podpisu. Přestože zákon o elektronickém podpisu v tomto roce otevřel možnost činit podání a doručování v elektronické formě, bylo prosazení této varianty v oblasti orgánů veřejné moci „během na dlouhou trať“.²⁶

Některé právní předpisy postupně zavedly možnost alternativně listinné i elektronické komunikace, ovšem o jednotném, systematickém a bezproblémovém užívání elektronických prostředků při styku s orgány veřejné moci nebylo možno hovořit.

²³ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. ISBN 978-80-86284-78-1. str. 11.

²⁴ *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-02-04]. Zákon o eGovernmentu. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/ega-cili-zakon-o-egovernmentu.aspx>>.

²⁵ ŠTĚDRŇ, B. *Úvod do eGovernmentu: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. IBSN 978-80-87041-25-3. str. 20.

²⁶ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. ISBN 978-80-86284-78-1. str. 23.

V souvislosti se zavedením institutu elektronického podpisu proběhla novela správního řádu, která umožnila v řadě správních agend používat elektronickou komunikaci. Řada úřadů však na tuto činnost nebyla připravena a ani nebyly provozovány elektronické podatelny, díky nimž bylo možné činit elektronická podání.²⁷

Na stejnou věc poukazuje i Smejkal, který píše, že především díky nejednotné úpravě v předpisech, ale také vzhledem k nedůvěře a neochotě komunikovat elektronicky se ukázalo, že orgány veřejné moci nebyly připraveny na tento způsob komunikace a mnohdy se postrádala ochota ji vůbec připustit.²⁸ Situace byla dlouho kritizována. Bylo třeba sjednotit právní úpravu jednotlivých předpisů, a to nejlépe formou zvláštního právního předpisu - např. zákona o doručování a podávání.²⁹ Ten měl především odstranit neodůvodněné rozdíly mezi jednotlivými úpravami v otázce náhradního doručování či ukládání, a dále pak zavést snadnou a bezpečnou možnost doručování elektronickou cestou. Stanovení jasných pravidel pro doručování a podávání bylo zároveň dalším základním předpokladem pro plnohodnotné zavedení služeb eGovernmentu.

Prvotním impulzem k zásadním změnám v legislativě v oblasti elektronizace státní správy bylo usnesení vlády ČR č. 1085 ze dne 20. 9. 2006 o souboru opatření pro urychlení rozvoje eGovernmentu v České republice.³⁰

V letech 2007 - 2008 byl díky skvělé spolupráci Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva vnitra zpracován návrh zákona, který se neorientoval na doručování prostřednictvím běžného e-mailu, jak se do té doby zamýšlelo, ale prostřednictvím nového kanálu elektronické komunikace - datových schránek.³¹

²⁷ ŠTĚDRŮŇ, B. *Úvod do eGovernmentu: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. IBSN 978-80-87041-25-3. str. 20.

²⁸ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. IBSN 978-80-86284-78-1. str. 24.

²⁹ MATES, P., SMEJKAL, V. *E – government v českém právu*. Praha: Linde, 2006. IBSN 80-7201-614-8. str. 192.

³⁰ *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-02-04]. Zákon o eGovernmentu. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/ega-cili-zakon-o-egovernmentu.aspx>>.

³¹ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. IBSN 978-80-86284-78-1. str. 25.

3.4 Vývoj eGovernmentu v ČR

Obecně lze říci, že v roce 1999 vláda přijala první významné strategie v oblasti rozvoje informační společnosti.³² Jednalo se o Národní komunikační politiku a Státní informační politiku – Cestu k informované společnosti, přičemž s druhou zmíněnou se vláda plně ztotožnila a přijala ji za svou.

V roce 2000 byl založen Úřad pro veřejné informační systémy, v jehož kompetenci bylo strategické plánování informačních systémů ve veřejné správě a jejich propojení v souladu s dodržováním výše zmíněné státní informační politiky. V témže roce byl schválen zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a změně některých dalších zákonů.

K 1. lednu 2003 Úřad pro veřejné informační systémy zanikl a jeho místo zaujalo nově zřízené Ministerstvo informatiky, v jehož dikci byla koordinace a rozvoj elektronizace veřejné správy, telekomunikace, poštovních služeb a podpora informační společnosti obecně. Ministerstvo informatiky se kromě jiného zasloužilo o několik novel právních předpisů, mezi něž patří novela zákona o elektronickém podpisu, která všem úřadům uložila povinnost provozovat elektronické podatelny a zavedla institut elektronické značky, či novela zákona o informačních systémech veřejné správy.

V roce 2004, po přehodnocení dvou původních strategií, byla přijata jednotná strategie Státní informační a telekomunikační politika, známá také jako eČesko 2006. Tato strategie se orientovala na několik klíčových oblastí, které byly považovány za zásadní v procesu vytváření moderní a efektivní veřejné správy prostřednictvím maximálního využití potenciálu moderních informačních a komunikačních technologií.³³

Mezi cíle stanovené ve strategii, které bych v souvislosti s elektronickou komunikací vyzvedla, patřilo³⁴:

³² ŠTĚDRŮŇ, B. *Úvod do eGovernmentu: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. IBSN 978-80-87041-25-3. str. 20.

³³ TUŠEROVÁ, L. E-government a jeho projevy v českém právu. In *Sborník z konference Dny práva 2008 - Days of Law*. Brno : Masarykova univerzita, 2008. IBSN 978-80-210-4733-4, s. 1648-1654. 2008, Brno. Dostupné z WWW: <<http://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/sprava/tuserova.pdf>>.

³⁴ ŠTĚDRŮŇ, B. *Úvod do eGovernmentu: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. IBSN 978-80-87041-25-3. str. 21.

- eliminovat na nejnížší možnou míru povinnost občana předkládat orgánům veřejné správy dokumenty v listinné podobě, pokud si je mohou orgány mezi sebou poskytovat elektronicky
- připravit legislativní úpravu pravidel pro výměnu dat mezi orgány veřejné správy a postavení základních registrů veřejné správy.

1. června 2007 došlo ke zrušení Ministerstva informatiky a vedením v oblasti eGovernmentu bylo jmenováno Ministerstvo vnitra. Po zahájení projektu eGON byl rok 2007 věnován jeho přípravám, zejména návrhům legislativních úprav podmiňujících realizační fázi, a byl spuštěn pilotní provoz poboček Czech POINTů, které se začaly postupně rozrůstat a rozšiřovat poskytované služby.³⁵ V roce 2008 byl přijat ZoEÚaAK, jež je zásadní normou pro zavádění datových schránek. Rok 2009 byl věnován rozvoji Komunikační infrastruktury veřejné správy a také spuštění datových schránek. Závěrečná fáze začala v roce 2010, která měla obnášet spuštění nejprve pilotní, a od července roku 2011 ostrého provozu základních registrů. Spuštění čtyř základních registrů se však oddálilo na 1. červenec 2012, jelikož se ukázalo, že projekt základních registrů je natolik složitým mechanismem, že původně stanovená lhůta k celé realizaci tohoto projektu nestačí.³⁶

V této kapitole jsem se zabývala vysvětlením eGovernmentu a jeho jednotlivých částí a nastínila jsem počátky elektronické komunikace a vývoj eGovernmentu v České republice. V následující kapitole především vymezím právní předpisy a základní pojmy, které s datovými schránkami souvisí, a budu se zabývat komunikací prostřednictvím datových schránek.

³⁵ *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-02-03]. eGON jako symbol eGovernmentu - moderního, přátelského a efektivního úřadu. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/egon-jako-symbol-egovernmentu-moderniho-pratelskeho-a-efektivniho-uradu-252052.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>>.

³⁶ MALÍKOVÁ J. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-04-08]. Odložení spuštění čtyř základních registrů a vydávání elektronických občanských průkazů. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-odlozeni-spusteni-ctyr-zakladnich-registru-a-vydavani-elektronickych-obcanskych-prukazu.aspx>>.

4 POJETÍ DATOVÝCH SCHRÁNEK A JEJICH VYUŽITÍ V PODNIKÁNÍ

V rámci této kapitoly představím institut datových schránek a jejich fungování. Jako první se budu zabývat zavedením datových schránek do české legislativy, popíšu schválení a novelizaci zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi a dále pak základní právní předpisy, které se vztahují k problematice datových schránek. Následně vymezím pojem datové schránky, subjekty, které mají či mohou prostřednictvím datových schránek komunikovat, vysvětlím datovou zprávu a informační systém datových schránek. V další podkapitole se věnuji komunikaci prostřednictvím datových schránek z pohledu podnikatele a objasním, co se rozumí autorizovanou konverzí dokumentů. Na závěr kapitoly uvedu výhody používání datových schránek, na které navážu v poslední kapitole této práce.

4.1 Zavedení datových schránek do české legislativy

Institut datových schránek byl do českého právního řádu implementován zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Návrh tohoto zákona byl vládou sněmovně předložen k projednání na konci února roku 2008 a za necelých šest měsíců, konkrétně dne 19. 8. 2008, byl již vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 98.³⁷ Jeho projednání a schválení tedy proběhlo na české poměry poměrně rychle.

ZoEÚaAK nabyl účinnosti dne 1. července 2009, avšak než se tak stalo, proběhla **jeho novela** publikována pod č. 190/2009 Sb., a to v rámci novely zákona č. 499/2009 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Nutno podotknout, že „není ideálním stavem, kdy jsou novelizovány zákony nedlouho po jejich vydání a ještě před nabytím účinnosti!“³⁸.

S ohledem na podstatnou legislativně-technickou nezralost původního znění ZoEÚaAK a potřebu odlišně upravit některé části věcné podstaty (materie), byly do pozměňovacích návrhů tohoto zákona zahrnuty jeho některé úpravy, které jednak přispívaly k větší formální

³⁷ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., 2009, str. 25-26.

³⁸ Viz. tamtéž

zralosti a jednoznačnosti celého textu, a jednak podstatně změnily některé podmínky provozu informačního systému datových schránek a jejich využívání.³⁹

Předpokládalo se, že se v rámci novely bude jednat o legislativně-technické úpravy, konkrétně vládou předložených 9 novelizačních bodů. Nakonec bylo ovšem přijato celkem 33 bodů, přičemž některé změny z nich plynoucí byly zásadního charakteru.⁴⁰

Dle původního znění zákona nebylo přípustné, aby subjekty, které nejsou orgány veřejné moci, používaly datovou schránku pro vzájemnou komunikaci mezi sebou, přestože by ji obě strany měly povinně zřízenou.⁴¹ V tomto směru tedy zcela podstatnou změnu přinesl § 18a ZoEÚaAK, který právě takovou komunikaci mezi soukromoprávními subjekty (resp. mezi fyzickými osobami, podnikajícími fyzickými osobami a právníckými osobami) navzájem umožnil.

Mezi některé další úpravy dále patřilo:⁴²

- změna ve způsobu financování - náklady, které jsou spojeny s provozováním informačního systému datových schránek (ISDS), budou hrazeny ze státního rozpočtu

Před novelou ZoEÚaAK byla tato otázka řešena poněkud neurčitě, kdy se v § 14 uvádělo, že se odměna držitelů poštovní licence (České pošty) za provozování informačního systému datových schránek stanoví podle cenových předpisů (s odkazem na zákon o cenách). Do té doby tedy nebylo zřejmé, zdali odměnu bude platit Ministerstvo vnitra, jakožto zřizovatel a správce datových schránek, nebo jednotliví uživatelé datových schránek.⁴³

- na žádost si orgány veřejné moci mohou zřídit více datových schránek

³⁹ HROZA, J., STRNAD, M. *ePravo* [online]. 2009 [cit. 2011-01-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/datove-schranky-znovu-a-jinak-58533.html>>.

⁴⁰ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., 2009, str. 26.

⁴¹ PETERKA, J. *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 25. 3. 2009 [cit. 2011-01-17]. Datové schránky ante portas. Dostupné z WWW: <<http://earchiv.cz/b09/b0325001.php3>>.

⁴² *DatoveSchranky.info* [online]. c2008-2009 [citováno 2011-01-17]. Novela zákona o archivnictví a spisové službě. Dostupné z WWW: <<http://www.datoveschranky.info/clanek/100/?PHPSESSID=ed7e79e1f84cdbbe2a7ab0961e636d09>>.

⁴³ PETERKA, J. *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 29. 5. 2009 [cit. 2011-01-19]. Datové schránky 2.0. Dostupné z WWW: <<http://earchiv.cz/b09/b0529001.php3>>.

- stanovení tzv. *přechodného období* pro subjekty, kterým se datová schránka zřizuje automaticky ze zákona. Do konce října roku 2009 se tyto subjekty mohly samy rozhodnout, zdali si během stanoveného přechodného období svou datovou schránku (dále také „DS“) aktivují, a pokud tak neučinily, byla jim DS aktivována 1. listopadu 2009.

Co se týče posledního zmíněného bodu, dá se na něj pohlížet i z jiného úhlu pohledu, jak píše Smejkal V. ve svém článku: *„Okolo schránek kolovala v době nabytí účinnosti zákona řada fám a nepřesností, přičemž hlavní snahou bylo oddálení účinnosti zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, protože po půl roce ostentativního nezájmu potenciálních uživatelů se především soukromá sféra probudila a náhle zjistila, že se něco takového chystá. Proto došlo k oddálení "ostrého" spuštění systému datových schránek na 1. 11. 2009, aby si do té doby mohli uživatelé "osahat" testovací verzi datových schránek.“*⁴⁴

Po toto období si uživatelé, kteří obdrželi přihlašovací údaje na základě žádosti o jejich zaslání, mohli vyzkoušet demoverzi informačního systému datových schránek, tedy reálný vzhled a fungování datových schránek, avšak bez možnosti odeslání datové zprávy.⁴⁵

Dnem 1. listopadu se naplno spustil ostrý provoz, který byl avšak provázen informačním chaosem, neboť stále mnoho lidí vůbec netušilo, oč se jedná, navíc současně došlo v důsledku změny vlády k personálním změnám v klíčových resortech, které odpovídají za eGovernment nebo pro které je fungování DS klíčové z hlediska vymahatelnosti práva u nás.⁴⁶ Objevily se také různé výhrady vůči DS, kdy za opodstatněnou může být považováno to, že uživatelé, jakožto i orgány veřejné moci, nebyli na užívání datových schránek připraveni. *„Problém byl v osvětě a přípravě, což bylo zanedbáno, až na výjimky, prakticky všemi orgány veřejné moci. To platilo i pro resort justice, kde prodlení s přípravou na datové*

⁴⁴ SMEJKAL, V. *Economia, a.s., Hospodářské Noviny iHNed* [online]. c1996-2011 [citováno 2011-01-18]. Datové schránky po roce. Dostupné z WWW: <http://pravnicaradce.ihned.cz/c4-10078260-45023570-F00000_d-datove-schranky-po-roce>. ISSN 1213-7693.

⁴⁵ MALÍKOVÁ J. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-01-18]. Od června si můžete vyzkoušet demoverzi datových schránek. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/od-cervna-si-muzete-vyzkouset-demoverzi-datovych-schranek.aspx>>.

⁴⁶ SMEJKAL, V. *Economia, a.s., Hospodářské Noviny iHNed* [online]. c1996-2011 [citováno 2011-01-18]. Datové schránky po roce. Dostupné z WWW: <http://pravnicaradce.ihned.cz/c4-10078260-45023570-F00000_d-datove-schranky-po-roce>. ISSN 1213-7693.

*schránky, pro něj přitom dnes nejdůležitější komunikační kanál, bylo fatální a až počátkem roku 2010 bylo odstraněno.*⁴⁷

Podkapitolu zavedení datových schránek do české legislativy jsem tímto způsobem napsala záměrně, jelikož jsem chtěla poukázat na nepřipravenost před samotným zavedením datových schránek. Tento postup mohl zavdat příčinu, a dle mého názoru tomu tak skutečně bylo, k následným problémům, chybám a nedostatkům.

4.2 Právní úprava datových schránek

K základním právní předpisům, které upravují komunikaci prostřednictvím datových schránek a úkony s tím související, patří⁴⁸:

- **Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů**

ZoEÚaAK upravuje elektronické úkony státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, Pozemkového fondu, České republiky a jiných státních fondů, zdravotních pojišťoven, Českého rozhlasu, České televize, samosprávných komor zřízených zákonem, notářů a soudních exekutorů (tento zákon je souhrnně označuje výrazem orgán veřejné moci) vůči fyzickým a právnickým osobám, elektronické úkony fyzických a právnických osob vůči orgánům veřejné moci a elektronické úkony mezi orgány veřejné moci navzájem prostřednictvím datových schránek, dále informační systém datových schránek, autorizovanou konverzi dokumentů a od 1. ledna 2010 (resp. od 1. července 2010 v plném rozsahu) dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob prostřednictvím datových schránek.⁴⁹

V období 1. 1. 2010 – 30. 6. 2010 bylo možné dodávat pouze faktury nebo obdobné záležitosti o zaplacení.

ZoEÚaAK stanovuje nadřazenost použití datové schránky nad jinými způsoby doručování uvedenými ve správním řádu a nevztahuje se na dokumenty obsahující utajované

⁴⁷ Viz. tamtéž

⁴⁸ *Ministerstvo vnitra České republiky*. c2010 [cit. 2011-02-13]. Datové schránky a činnost správních orgánů. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-a-cinnost-spravnich-organu-871401.aspx>>.

⁴⁹ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

informace ve myslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.⁵⁰

- **Zákon č. 301/2008, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů**

Společně se ZoEÚaAK byl přijat také tento dobrovodný zákon. Mění se jím zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, kde jsou v příloze „Sazebník“ určeny ceny za provedení autorizované konverze dokumentů do elektronické či listinné podoby, a za opětovné vydání přístupových údajů k DS.⁵¹ Dále mění exekuční řád, soudní správní řád, insolvenční zákon, notářský řád a další.

- **Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

Tento zákon zahrnuje také dokumenty v elektronické podobě, přičemž v popředí je systém spisové služby právě v elektronické podobě.⁵²

- **Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také zákon o elektronickém podpisu)**

Zákon o elektronickém podpisu upravuje používání elektronického podpisu, elektronické značky, poskytování certifikačních a souvisejících služeb, kontrolu povinností a sankce za porušení povinností stanovených tímto zákonem.⁵³ Elektronickým podpisem se dle toho zákona rozumí: „*údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě*“⁵⁴.

⁵⁰ *Informační systémy veřejné správy* [online]. c2001-2011 [cit. 2011-00-00]. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (10. díl). Dostupné z WWW: <<http://www.isvs.cz/e-government/zakon-o-elektronickyx-ukonech-a-autorizovane-konverzi-dokumentu-10-dil-.html?tisk=ano>>.

⁵¹ Zákon č. 301/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

⁵² Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁵³ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ Viz. tamtéž

- **Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů**

Upravuje postup orgánů veřejné moci, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy.⁵⁵ Mimo jiné je zde popsán postup doručování písemností prostřednictvím veřejné datové sítě do datových schránek.

- **Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů**

Upravuje postup soudu a účastníku v občanském soudním řízení, přičemž taktéž upravuje způsob doručování písemností.⁵⁶

- **Nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

Toto nařízení stanovuje technická opatření a další postupy pro orgány veřejné moci, které mají povinnost řídit elektronické podatelny.⁵⁷

- **Vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách**

V této vyhlášce jsou stanoveny postupy orgánů veřejné moci uplatňované při přijímání a odesílání datových zpráv prostřednictvím elektronické podatelny a struktury údajů kvalifikovaného certifikátu pro jednoznačnou identifikaci podepisující osoby, která skrze elektronickou podatelnu odesílá datové zprávy.⁵⁸

- **Vyhláška č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby**

Předmětem úpravy této vyhlášky je stanovení podrobností při výkonu spisové služby vztahující se k původcům dokumentů; výkonem spisové služby se rozumí správa dokumentů v digitální nebo listinné podobě.⁵⁹

⁵⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁶ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁷ Nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ Vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách

⁵⁹ Vyhláška č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby

- **Vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů**

Předmětem úpravy jsou technické náležitosti jednak provádění autorizované konverze dokumentů, jednak při konverzi vstupních (převádějících) a z konverze výstupních (provedených) dokumentů.⁶⁰

- **Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání informačního systému datových schránek (dále také vyhláška č. 194/2009 Sb.)**

Vyhláška upravuje přístupových údaje, elektronické prostředky, technické podmínky a bezpečnostní zásady nutné pro přístup do DS, dále také technické požadavky na datové zprávy.⁶¹

- **Vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů**

Zde je mimo jiné stanoveno doručování prostřednictvím veřejné datové sítě, kdy soudy mají povinnost doručovat do datové schránky adresáta, pokud ji má zpřístupněnou.⁶²

4.3 O datových schránkách

Datovou schránkou se dle § 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů rozumí: „*elektronické úložiště, které je určeno k:*

- doručování orgány veřejné moci,*
- provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci,*
- dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob“.*⁶³

Zde je nutno zdůraznit pojem úložiště, neboť z technologického hlediska se jedná o nástroj, který slouží k ukládání dokumentů, avšak nikoliv trvalým způsobem.⁶⁴ Toto

⁶⁰ Vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů

⁶¹ Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání informačního systému datových schránek

⁶² Vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů

⁶³ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

vyplývá z § 6 vyhlášky č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, kde se uvádí, že doba uložení datové zprávy v DS činí 90 dnů ode dne přihlášení osoby, která má do DS oprávněný přístup, nebo ode dne dodání v případě dodávání dokumentů mezi fyzickými, podnikajícími fyzickými a právníckými osobami navzájem.⁶⁵

Datovou schránku lze přirovnat ke kombinaci elektronické pošty (e-mailu) a internetového bankovníctví. Datová schránka má ověřeného majitele, velmi vysokou míru zabezpečení, ale na rozdíl od schránky elektronické pošty se jejím prostřednictvím komunikuje s celým úřadem, nikoliv s jednotlivými úředníky.⁶⁶

V § 2 odst. 2 ZoEÚaAK je zřizovatelem a správcem datových schránek stanoveno Ministerstvo vnitra České republiky, neboť dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, plní koordinační úlohu pro informační a komunikační technologie a je ústředním správním úřadem pro oblast informačních systémů veřejné správy.⁶⁷

Dle ZoEÚaAK existují celkem 4 druhy datových schránek, a to⁶⁸:

- datová schránka fyzické osoby
- datová schránka podnikající fyzické osoby
- datová schránka právnícké osoby
- datová schránka orgánu veřejné moci

⁶⁴ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., 2009, str. 37.

⁶⁵ Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek

⁶⁶ *Datový správce* [online]. c1999-2011 [cit. 2011-04-02]. Datové schránky a systém datových schránek ISDS. Dostupné z WWW: <<http://www.datovy-spravce.cz/datove-schranky/datove-schranky-a-system-datovych-schranek-ids/>>.

⁶⁷ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

4.3.1 Subjekty

Datová schránka může být zřízena ze zákona nebo dobrovolně na základě žádosti daného subjektu.

A. ze zákona se DS zřizuje⁶⁹:

- orgánům veřejné moci
- právníkům osobám zřízeným zákonem
- právníkům osobám zapsaným v obchodním rejstříku
- organizačním složkám zahraničních právnických osob zapsaným v obchodním rejstříku
- insolvenčním správčům

Těmto subjektům byly DS zřízeny do 3 měsíců od účinnosti ZoEÚaAK.

Mezi subjekty, kterým zákon ukládá povinnost mít DS, patří dále advokáti a daňoví poradci, těm se však povinné zřízení DS odsunulo až na 1. července 2012, do té doby si jako podnikající fyzické osoby mohou o zřízení DS požádat.

Dle § 5 odst. 1 ZoEÚaAK se datová schránka zřídí každé právníce osobě zapsané v obchodním rejstříku a organizační složce podniku zahraniční právníce osoby zapsané v obchodním rejstříku, a to bez dalších podmínek. Tedy v případě, kdy je právníce osoba v insolvenční, vstoupila do likvidace či na ni bylo vyhlášeno konkursní řízení, se taktéž DS zřídí, neboť těmito skutečnostmi prozatím nedošlo k výmazu z obchodního rejstříku a právníce osoba má stále právní povahu obchodní společnosti.

Orgány veřejné moci se v souvislosti s datovými schránkami rozumí státní orgány, orgány územních samosprávných celků, Pozemkový fond České republiky a jiné státní fondy, dále zdravotní pojišťovny, Český rozhlas, Česká televize, samosprávné komory zřízené zákonem, notáři a soudní exekutoři, jak vyplývá z § 1, odst. 1, písm. a) ZoEÚaAK.⁷⁰

⁶⁹ Ministerstvo vnitra České republiky. c2010 [cit. 2011-02-13]. Datové schránky a činnost správních orgánů. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-a-cinnost-spravnich-organu-871401.aspx>>.

⁷⁰ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

B. na žádost si DS mohou zřídit:

- fyzické osoby
- podnikající fyzické osoby
- právnické osoby, kterým se DS nezřizuje ze zákona

O zřízení *další* datové schránky může požádat orgán veřejné moci, zejména pro potřebu vnitřní organizační jednotky (u nichž je potřeba jejího zřízení dána povahou vykonávané agendy, nikoliv všem organizačním jednotkám), a právnické osoby, pokud jejich DS zároveň plní funkci DS orgánu veřejné moci.

DS na žádost zřídí Ministerstvo vnitra do tří pracovních dnů ode dne podání žádosti, která musí splňovat náležitosti stanovené zákonem. Všechny DS jsou zřizovány bezplatně.

Podání vyplněného formuláře žádosti⁷¹ lze učinit osobně na podatelně MV, poštou na adresu MV, elektronickou poštou či na kontaktních místech Czech POINT.⁷²

4.3.2 Datová zpráva

Dokumenty, které se přenáší prostřednictvím datových schránek, mají formu datové zprávy.⁷³ Definicí datové zprávy najdeme v zákoně o elektronickém podpisu (ZoEÚaAK přijímá tuto terminologii), kde se tímto termínem rozumí: „*elektronická data, která lze přenášet prostředky pro elektronickou komunikaci a uchovávat na záznamových médiích, používaných při zpracování a přenosu dat elektronickou formou*“.⁷⁴

Každá datová zpráva je tvořena obálkou a obsahem. Na obálce je uveden odesílatel spolu s příjemcem datové zprávy, včetně časových razítek. V obsahu jedné datové zprávy může být zaslán jeden nebo více dokumentů. Přestože je velikost DS neomezená, velikost jedné datové zprávy může být max. 10 MB.⁷⁵

⁷¹ Formulář žádosti o zřízení datové schránky pro jednotlivé subjekty je dostupný na oficiálním informačním webu o datových schránkách *DatoveSchranky.info*.

⁷² *DatoveSchranky.info* [online]. c2008-2009 [cit. 2011-04-06]. Zřízení schránky a používání. Dostupné z WWW: < <http://www.datoveschranky.info/zrizeni-schranky-a-pouzivani/>>.

⁷³ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., 2009, str. 132.

⁷⁴ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., 2009, str. 133.

Skrze datovou schránku lze posílat pouze vybrané formáty dokumentů, které jsou stanovené v prováděcí vyhlášce Ministerstva vnitra ČR č. 194/2009 Sb.

4.3.3 Informační systém datových schránek (ISDS)

Informační systém datových schránek je definován jako informační systém veřejné správy ve smyslu zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, a tento zákon se na něj vztahuje v plném rozsahu.⁷⁶

Informačním systémem se rozumí funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou činnost.⁷⁷ Každý informační systém zahrnuje data, jež jsou uspořádána tak, aby bylo možné jejich zpracování a zpřístupnění, dále zahrnuje provozní údaje a nástroje, které umožňují výkon informačních činností. Informační systémy veřejné správy pak jsou souborem informačních systému sloužící pro výkon veřejné správy.

ISDS obsahuje informace o datových schránkách a jejich uživatelích a výčet těchto informací vedených v rámci ISDS uvádí § 14 odst. 3 ZoEÚaAK.

V rámci ISDS jsou vedeny informace o datových schránkách a jejich uživatelích, přičemž přesný výčet těchto informací je uveden v § 14 odst. 3 ZoEÚaAK. Tyto údaje jsou neveřejné a nelze je poskytnout jiným osobám s výjimkou případu, kdy je dán souhlas ke zveřejnění kontaktní adresy, na kterou má být doručováno. V tomto zákoně se dále uvádí, že Ministerstvo vnitra umožní identifikovat DS tak, aby do ní mohlo být doručováno.

ISDS je tedy uzavřeným systémem, jenž obsahuje datové schránky, metadata o uživatelích a jejich oprávněních a datových zprávách, které jsou prostřednictvím tohoto systému zasílány. Datová zpráva je uložena na serveru v datové schránce, dokud si ji z této schránky její adresát nevybere, a její obsah je chráněn tak, aby se s ní nemohl seznámit správce ISDS, ale pouze osoba oprávněná k jejímu přístupu.

⁷⁶ MACKOVÁ, A., ŠTĚDRŇ, B. *Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem, včetně souvisejících zákonů a prováděcích předpisů*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009. 518 s. ISBN 978-80-7357-472-7.

⁷⁷ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Správce ISDS je stejně jako u samotných datových schránek Ministerstvo vnitra.⁷⁸ Jeho provozovatelem je Česká pošta s.p., jakožto současný držitel poštovní licence, která na základě podepsané smlouvy zajišťuje provoz celého systému a dále například rozesílání přístupových údajů, helpdesk, callcentrum a další služby pro snadnější využívání datových schránek.

Dle §14 odst. 2 jsou náklady spojené s provozováním ISDS hrazeny státem z prostředků státního rozpočtu vyčleněných podle návrhu Ministerstva vnitra z kapitoly Všeobecná pokladní správa.⁷⁹

4.4 Komunikace prostřednictvím datových schránek

Umožňuje-li to povaha dokumentu a mají-li obě strany datovou schránku, komunikuje se prostřednictvím datových schránek. Zda dobrovolně či povinně lze vidět na následujícím obrázku (Obrázek 4.1), ze kterého je patrné, že povinnost/možnost této komunikace závisí na tom, zdali je DS zřízena povinně či dobrovolně.

Obrázek 4.1 Povinnost či možnost komunikace prostřednictvím datové schránky

		Od koho		
		OVM	Právnícká osoba	Fyzická osoba
Komu	OVM	povinně	dobrovolně, má-li odesílatel DS	dobrovolně, má-li odesílatel DS
	Právnícká osoba	povinně, má-li příjemce DS	dobrovolně mají-li obě strany DS	
	Fyzická osoba	povinně, má-li příjemce DS		

Zdroj: SMEJKAL, V. *Economia, a.s., Hospodářské Noviny iHNed* [online]. c1996-2011 [citováno 2011-01-18]. Datové schránky po roce. Dostupné z WWW: <<http://pravnicaradce.ihned.cz/>>, vlastní zpracování.

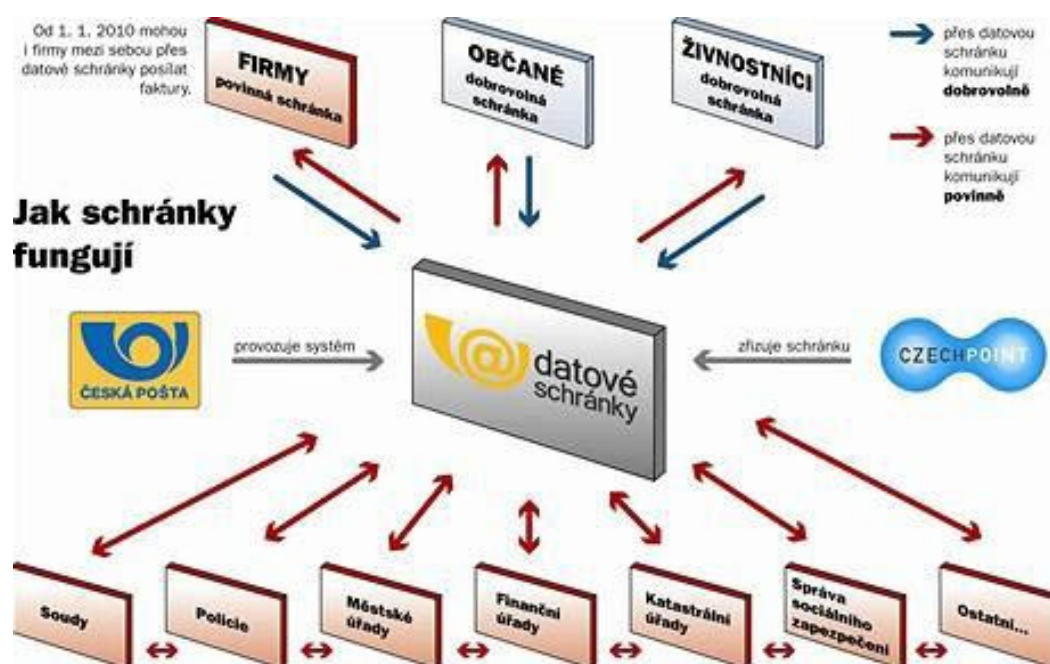
⁷⁸ MALÍKOVÁ J. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-04-15]. Revoluce v komunikaci, datové schránky jsou od 1. 7. 2009 realitou. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/revoluce-v-komunikaci-datove-schranky-jsou-od-1-7-2009-realityou.aspx>>.

⁷⁹ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

Datové schránky tudíž slouží pro obousměrnou komunikaci OVM s právníckými osobami, s fyzickými osobami a s fyzickými osobami podnikajícími, zároveň také mezi soukromoprávními subjekty navzájem.⁸⁰

Na následujícím obrázku (Obrázek 4.2) lze souhrnně vidět systém datových schránek v rámci subjektů, kteří jeho prostřednictvím komunikují, včetně provozovatele systému České pošty a Czech POINTu, na jehož pobočkách lze datovou schránku zřídit.

Obrázek 4.2 Schéma subjektů zapojených do systému datových schránek

Zdroj: *DatoveSchranky.eu* [online]. c2010 [cit. 2011-04-13]. Komu budu já zasílat a naopak kdo mně? Dostupné z WWW: <<http://www.datoveschranky.eu/>>.

4.4.1 Doručování, podávání, dodávání

Nejen z hlediska zákona je v rámci komunikace prostřednictvím datových schránek nutno rozlišovat, mezi jakými subjekty tato komunikace probíhá. Na základě toho, jaký subjekt datovou zprávu odesílá a komu je určena se rozlišuje:

⁸⁰ *Hospodářská komora České republiky* [online]. c2009 [cit. 2011-04-15]. Datové schránky - revoluční komunikační nástroj. Dostupné z WWW: <<http://www.komora.cz/pomahame-vasemu-podnikani/datove-schranky/elektronicka-komunikace-s-organy-verejne-moci/datove-schranky-revolucni-komunikacni-nastroj.aspx>>.

- **doručování**

Datovou zprávu odesílá orgán veřejné moci příjemci, kterým je orgán veřejné moci, nebo právnické či fyzické osobě, která je vybavena DS.⁸¹ Odesílatelem tedy vždy musí být orgán veřejné moci. Tento proces je popsán v § 17 ZoEÚaAK, přičemž doručování prostřednictvím DS se stává prioritním za předpokladu, že to umožňuje povaha dokumentu, výjimkou jsou případy, kdy se doručuje na místě, například v průběhu jednání, a veřejnou vyhláškou.

- **podávání**

V § 18 ZoEÚaAK se podávání definuje jako provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci a znamená, že fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba, tj. jiný subjekt než orgán veřejné moci, odesílá datovou zprávu orgánu veřejné moci, pokud má zpřístupněnu datovou schránku a nevylučuje to povaha tohoto úkonu.

Je však zcela na jejich úvaze, zda tuto možnost využijí, neboť po nabytí účinnosti ZoEÚaAK existují tři komunikační kanály pro činění podání, a to podání⁸²:

- a) v listinné podobě do podatelen OVM
- b) elektronicky prostřednictvím e-mailu do elektronických podatelen, popřípadě prostřednictvím transakční části portálu veřejné správy⁸³
- c) prostřednictvím datových schránek

Je třeba zdůraznit, že všechny osoby, pokud mají DS a umožňuje-li to povaha úkonu, mohou provádět úkony vůči OVM prostřednictvím DS, a to při jakémkoli řízení. Tz. není to jejich povinnost, nýbrž možnost. Avšak opačně, pokud takové podání učiní, je povinností OVM jej akceptovat bez ohledu na to, zda je tento způsob podání výslovně uveden v příslušném procesním předpisu. ZoEÚaAK tedy představuje speciální právní úpravu vůči všem ostatním úpravám podání v českém právním řádu.

⁸¹ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

⁸² SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., 2009, str. 113.

⁸³ Prostřednictvím portálu veřejné správy probíhá na základě zvláštních právních předpisů komunikace se subjekty: Česká správa sociálního zabezpečení, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo financí, Generální ředitelství cel, Ministerstvo životního prostředí.

- **dodávání**

Jedná se o přenos dokumentů mezi datovými schránkami fyzických nepodnikajících osob, fyzických podnikajících osob a právnických osob⁸⁴

Zatímco původním znění zákona, resp. důvodové zprávy výslovně zdůrazňovalo, že datové schránky nebude možno používat ke korespondenci mezi subjekty soukromého práva, byla tato možnost začleněna jeho novelou.⁸⁵ ZoEÚaAK tedy nyní poskytuje možnost používání datových schránek jako důvěryhodného, přesněji řečeno autentizovaného a zabezpečeného, nástroje pro doručování zpráv i mezi soukromými subjekty navzájem.

Na základě přechodných ustanovení ZoEÚaAK bylo od 1. ledna 2010 po dobu šest měsíců možno dodávat pouze faktury či obdobné žádosti o zaplacení, od 1. června 2010 již cokoliv, co je digitalizovatelné a není mezi zakázanými formáty příloh do DS.

Pro tyto účely využívání DS zavedla Česká pošta, jako provozovatel ISDS, službu s názvem poštovní datová zpráva. Služba poštovní datové zprávy je zpoplatněna, neboť ZoEÚaAK uvádí v § 18a odst. 3, že za dodání dokumentu náleží provozovateli informačního systému datových zpráv odměna. Tuto odměnu hradí odesílatel, resp. fyzická nebo právnická osoba, z jejíž DS byl dokument odeslán. V současné době cena jedné poštovní datové zprávy činí 13,36 Kč bez DPH, přičemž se hradí také měsíční poplatek za využívání této služby 50 Kč, 35 Kč nebo 20 Kč bez DPH v závislosti na množství zpráv odeslaných v průběhu daného měsíce.⁸⁶

Úkon činěný dle ZoEÚaAK za podmínek stanovených tímto zákonem má stejné právní účinky jako úkon činěný v listinné podobě.

4.4.2 Odeslání a doručení datové zprávy

Při doručování je dokument dodaný do datové schránky doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, jež má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup

⁸⁴ PETERKA, J. *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 29. 5. 2009 [cit. 2011-02-14]. Datové schránky 2.0. Dostupné z WWW: <<http://earchiv.cz/b09/b0529001.php3>>.

⁸⁵ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., 2009, str. 130.

⁸⁶ *Česká pošta* [online]. c2011 [cit. 2011-04-13]. Poštovní datová zpráva. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskaposta.cz/cz/sluzby/datove-schranky/postovni-datova-zprava-id29096/>>.

k dodanému dokumentu.⁸⁷ Ovšem obdobně jako u listovních zásilek, i zde platí tzv. fikce doručení.⁸⁸ Ta nastane tehdy, pokud se oprávněná osoba nepřihlásí do DS do 10-ti dnů ode dne dodání dokumentu. Dokument se posledním dne této lhůty považuje za doručенý. (Fikce doručení neplatí u zákonem stanovených případech.)

U dodávání však k doručení dokumentu nastává okamžikem, kdy jeho převzetí potvrdí odesílateli adresát prostřednictvím své datové schránky, přičemž je toto potvrzení bezplatné.⁸⁹

4.5 Autorizovaná konverze dokumentů

Termín autorizovaná konverze dokumentů zavádí ZoEÚaAK a znamená úplné převedení dokumentu v listinné podobě do elektronické podoby nebo úplné převedení elektronického dokumentu do dokumentu v listinné podobě.⁹⁰ Dokument, který takto provedením konverze vznikne, má stejné právní účinky jako dosud používaná ověřená kopie.

Při procesu konverze se automaticky vytváří ověřovací doložka, která se ke konvertovanému dokumentu připojuje bez odkladu poté, kdy se ověří shoda výstupu konverze se vstupem, a která se ukládá do centrálního úložiště ověřovacích doložek.⁹¹ Díky ní se zaručuje správnost a legitimnost dokumentu a potvrzuje, že se nejedná pouze o vytištěný nebo oskenovaný dokument.

Pokud proběhla konverze z listinné do elektronické podoby, pak je výstup konverze buď předán na nosiči CD/DVD nebo zaslán do tzv. Úschovny, což je úložiště konvertovaných dokumentů, odkud může být výstup později kdykoliv vyzvednut.⁹²

Pokud se jedná o opačnou konverzi, z elektronické podoby do listinné, elektronický dokument, který se má konvertovat, je možné tento přinést na nosiči CD/DVD nebo jej poslat

⁸⁷ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁸ *DatoveSchranky.info* [online]. c2008-2009 [cit. 2011-02-14]. O datových schránkách. Dostupné z WWW: <<http://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach-text/>>.

⁸⁹ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰ *Czech POINT* [online]. 2010 [cit. 2011-03-29]. Autorizovaná konverze. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/362>>.

⁹¹ *Czech POINT* [online]. 2010 [cit. 2011-03-29]. Ověřovací doložka. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/470>>.

⁹² *Czech POINT* [online]. 2010 [cit. 2011-03-29]. Autorizovaná konverze. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/362>>.

z datové schránky do výše zmíněné Úschovny, přičemž je nutné přinést potvrzení o vložení dokumentu do tohoto datového uložení pro potřeby konverze, které obsahuje jeho jednoznačnou identifikaci.

Autorizovaná konverze se dále podle funkce dělí na:

- autorizovanou konverzi na žádost - slouží široké veřejnosti ke konvertování nejrůznějších dokumentů, lze ji provést na kontaktních místech veřejné správy neboli Czech POINTech a u advokátů, ti ji ovšem provádějí v souvislosti s poskytováním právních služeb, tedy pouze svým klientům
- autorizovanou konverzi z moci úřední - slouží pro vnitřní potřeby úřadu, kde dokumenty vlastní úřady, tudíž ji mohou provádět pouze OVM

Autorizovaná konverze na žádost je zpoplatněna správním, resp. konzulárním poplatkem či notářskou odměnou, která má uhradit náklady spojené s prováděním konverze.⁹³ Vedle autorizované konverze existuje ještě neautorizovaná konverze dokumentů, ke které se nepřidává ověřovací doložka a její výstup nemá statut ověřené kopie originálu.

4.6 Výhody datových schránek

Pro ucelenější představu, z jakého důvodu byly datové schránky zavedeny a co mělo a má jejich používání přinést, jsem zde začlenila kapitolu výhody datových schránek. Dále také proto, že na některé z uvedených výhod chci navázat ve stěžejní kapitole této práce. V této podkapitole uvedu cíl zavedení datových schránek a jejich hlavní výhody.

Institut datových schránek byl zaveden s cílem přiblížit orgán veřejné moci občanovi prostřednictvím elektronických nástrojů a především zefektivnit komunikaci mezi jednotlivými subjekty, kteří budou datovou schránku používat.⁹⁴

⁹³ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., 2009, s. 147.

⁹⁴ SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha: ABF, 2009. ISBN 978-80-86284-78-1. s. 27.

Hlavní výhodou datových schránek propagovanou jejich tvůrci tak má být efektivnější, rychlejší, bezpečnější a pohodlnější komunikace. Mezi uváděné výhody dále patří⁹⁵:

- přístupnost na internetu - přístup k datovým schránkám z jakéhokoliv místa, kde je dostupný internet
- úspora času - odpadá nutnost docházet na poštu a trávit dlouhé chvíle čekáním ve frontách
- finanční úspora - snižují náklady spojené s listovními službami
- zastupitelnost - vybíráním datové schránky lze pověřit kompetentní osoby
- komunikace zdarma - právnické a fyzické osoby komunikují s orgány veřejné moci zdarma
- rozšířenost - datovou schránku musí mít ze zákona všechny orgány veřejné moci a právnické osoby
- zřízení datové schránky je bezplatné
- rovnost elektronického a listinného dokumentu
- odstranění odrazující administrativní náročnosti ve srovnání s používáním zaručeného elektronického dokumentu pro základní uživatele
- zrychlení a zjednodušení procesu doručování
- odstranění potřeby papírových dokumentů
- bezpečnější doručování nezávislé na třetí osobě a veřejné síti (uzavřený systém)

V této kapitole jsem se zabývala objasněním pojmů souvisejících s datovými schránkami, uvedla jsem postup a okolnosti zavedení datových schránek do české legislativy, základní právní předpisy a výhody plynoucí z používání datových schránek jako komunikačního nástroje. Následující kapitola je stěžejní částí práce, ve které se budu zabývat právními a technickými nedostatky zpracování datových schránek.

⁹⁵ Uvedené výhody jsou získány z www.datoveschranky.info, www.datoveschranky.eu, www.mvcr.cz, www.isvs.cz

5 PRÁVNÍ A TECHNICKÉ NEDOSTATKY ZPRACOVÁNÍ DATOVÝCH SCHRÁNEK

Při studiu problematiky datových schránek jsem narazila na řadu nedostatků a problémů. Protože byly datové schránky zavedeny (uvedeny v provoz) poměrně nedávno, knižní publikace, které byly doposud vydány, se zabývají spíše samotným popisem datových schránek a jejich fungováním, nikoliv jejich realizací v praxi s možnými problémy, se kterými se subjekty, které datové schránky jako nástroj elektronické komunikace mají používat, mohou setkat, setkali či i nadále setkávají. Z tohoto důvodu zdrojem, ve kterém jsou problémy a nedostatky diskutovány a uvedeny, je především Internet. Na tuto problematiku pak hlavně poukazuje Jiří Peterka, který na svém internetovém serveru eArchiv vydal řadu článků na toto téma.

Jak je z názvu práce patrné, rozhodla jsem se popsat datové schránky v podnikání, proto jsem pro praktickou část zvolila nedostatky, se kterými se právě podnikatelé v souvislosti s datovými schránkami či autorizovanou konverzí dokumentů mohou setkat. Pro tuto kapitolu jsem vybrala čtyři nedostatky datových schránek spojených s jejich právní úpravou či technickým zpracováním, které budou popsány a analyzovány.

5.1 Okamžik podání

Pokud soukromá či právnická osoba komunikuje s orgánem veřejné moci prostřednictvím datové schránky, resp. činí podání, pak při této komunikaci hraje významnou roli okamžik učinění podání, jelikož právě od něj začínají pro odesílatele běžet různé lhůty (na vyřízení, na odpověď apod.).

Peterka, J. ve svém článku píše: „...*dalo by se očekávat, že autoři legislativy kolem datových schránek na takto zásadní věc přeci museli pamatovat, a do příslušného zákona dali jasné slovo.*“⁹⁶, avšak o okamžiku podání v předmětném zákoně nic není.

ZoEÚaAK se detailněji zabývá jen doručováním a dodáním, nikoliv podáním. V § 17 (Doručování dokumentů orgánů veřejné moci prostřednictvím datové schránky)

⁹⁶ PETERKA, J. Datové schránky a daňové přiznání: jak je to s termíny? *LUPA - Server o českém Internetu* [online]. 12. 3. 2010 [cit. 2011-04-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/datove-schranky-a-danove-priznani/>>. ISSN 1213-0702.

odst. 3 se uvádí, že dokument, který byl dodán do DS, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Dále § 18a (Dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob) odst. 2 stanoví, že dokument je doručen okamžikem, kdy jeho převzetí potvrdí odesílatel prostřednictvím své datové schránky.

Tímto ZoEÚaAK ustanovil dva okamžiky, kdy se dokument poslaný prostřednictvím datové schránky považuje za doručený. První z těchto okamžiků závisí na přihlášení příjemce datové zprávy do datové schránky, tj. k doručení dochází primárně z vůle příjemce. Zatímco u druhé situace je za okamžik doručení považováno dodání datové zprávy do DS příjemce, přičemž k dodání dochází prakticky okamžitě po odeslání (ISDS provede antivirovou kontrolu a vlastní manipulaci s datovou zprávou), tj. druhý okamžik závisí na vůli odesílatele.

Z uvedeného logicky vyplývá, že mezi dodáním datové zprávy odesílatelem a jejím přečtením příjemcem, který se DS přihlásí, téměř vždy dochází k časové prodlevě, neboť v opačném případě by to znamenalo, že osoba mající přístup k DS by musela kontrolovat obsah své DS nepřetržitě, aby byla schopna seznámit se s dodanou datovou zprávou okamžitě po jejím odeslání. Tato vzniklá časová prodleva pak může být i v řádu dní.

Díky absenci úpravy okamžiku podání v ZoEÚaAK pak zůstává otázkou, který ze dvou možných okamžiků doručení platí při podání datové zprávy.

Na tuto otázku existuje výklad Poradního sboru ministerstva vnitra ke správnímu řádu, který se nachází na stránkách tohoto poradního sboru, jež jsou součástí webu Ministerstva vnitra.

Jedná se o Závěr č. 84 ze zasedání poradního sboru ministerstva vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 12. 2009, Určení okamžiku učinění podání orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky, a jeho závěr je následující:

„Podání fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby vůči správnímu orgánu (orgánu veřejné moci) prostřednictvím datové schránky je učiněno okamžikem dodání do datové schránky orgánu veřejné moci.“⁹⁷

⁹⁷ Závěr č. 84 ze zasedání poradního sboru ministerstva vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 12. 2009 - Určení okamžiku učinění podání orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravniemu-radu.aspx>>.

Poradní sbor závěr ještě upřesňuje, že u předmětného typu datových zpráv (představujících podání) neplatí ustanovení § 17 (Doručování dokumentů orgánů veřejné moci prostřednictvím datové schránky) ZoEÚaAK.

„Pro podání vůči OVM se nepoužije § 17 zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (podání tudíž není učiněno až okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu; přičemž se neuplatní ani § 17 odst. 4 zákona, podle něhož nepřihlásí-li se tato osoba do datové schránky, ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty).“⁹⁸

Tento závěr zdůvodnil tím, že činí-li fyzická, podnikající fyzická nebo právnická osoba úkon vůči správnímu orgánu (orgánu veřejné moci), jedná se dle jeho názoru o odlišnou situaci, tudíž se při tomto postupu neuplatní § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu⁹⁹ (dále také správní řád), resp. § 17 odst. 4 ZoEÚaAK, nýbrž § 37 odst. 6 správního řádu¹⁰⁰, v souladu s § 18 odst. 1 ZoEÚaAK.

Proto je i z tohoto důvodu možné vyvodit, že k podání orgánu veřejné moci dojde již-okamžikem dodání zprávy do datové schránky, protože není možné připustit, aby si OVM sám určoval a ovlivňoval okamžik podání účastníka (s tím spojené účinky zahájení běhu procesních lhůt) a není ani pojmově představitelné, aby k podání došlo fikcí uplynutím 10 dnů.

Závěrem Peterka shrnuje tento nedostatek následovně: *„Jakkoli je to určitě dobré vodítko, přeci jen nejde o právně závazný výklad. Takže realita (třeba v nějakém konkrétním soudním sporu) sice nemusí být jiná, ale také klidně může.“¹⁰¹*

Dle mého názoru je absence ustanovení o určení toho, kdy je prostřednictvím datové schránky učiněno podání, závažným nedostatkem. Takto zásadní otázka by zajisté měla být řešena v zákoně o elektronických úkonech a autorizované konverzi. Zmíněný výklad

⁹⁸ Viz. tamtéž

⁹⁹ „Jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.“

¹⁰⁰ „Podání se činí u správního orgánu, který je věcně a místně příslušný. Podání je učiněno dnem, kdy tomuto orgánu došlo.“

¹⁰¹ PETERKA, J. Datové schránky a daňové priznání: jak je to s termíny? *LUPA - Server o českém Internetu* [online]. 12. 3. 2010 [cit. 2011-04-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/datove-schranky-a-danove-priznani/>>. ISSN 1213-0702..

Poradního sboru sice existuje a dává této otázce rozřešení, nicméně zůstává „schovaný“ na stránkách Ministerstva vnitra, bez větší publicity, nehledě na to, že tento výklad není právně závazný.

5.2 Autorizovaná konverze dokumentů

ZoEÚaAK vedle datových schránek zavedl také další klíčový prvek, kterým je autorizovaná konverze dokumentů. Její zavedení vyplývá z logiky věci, neboť v momentě, kdy existuje pouze elektronická forma nějakého dokumentu a je třeba její listinné podoby, či tomu je naopak, je třeba zavedení možnosti přeměny jedné formy do druhé se stejnými právními účinky originálního dokumentu a její ověřené kopie. Jinak řečeno to znamená, že pokud státní orgán bude vyžadovat listinnou podobu dokumentu, který byl původně v podobě elektronické, je předložením ověřené kopie tato povinnost splněna, jak se uvádí v § 22 odst. 3.

Logicky také vyplývá, že by v zákoně měl být stanoveny případy, kdy autorizovanou konverzi nebude možno provést. Tyto jsou stanoveny v § 24 odst. 5 písm.a) až h), kde se převážně hovoří o překážkách jde-li o konverzi dokumentu z listinné do elektronické podoby. Opačná konverze se řeší písm. f), kde se uvádí, že konverze se neprovádí „*v případě provedení konverze na žádost, nebyl-li dokument obsažený v datové zprávě podepsán uznávaným elektronickým podpisem nebo označen uznávanou elektronickou značkou toho, kdo dokument vydal nebo vytvořil*“.

Další případ, kdy by konverze z elektronické formy do listinné nebyla možná se neuvádí, může tedy nastat případ, kdy od podepsání dokumentu v elektronické podobě dojde k jeho pozměnění, a jelikož tato skutečnost není zákonem o elektronických úkonech a autorizované konverzi uvedena jako překážka, dal by se takovýto dokument zkonvertovat.

Uznávaným elektronickým podpisem se rozumí zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu, jenž je vydaný akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb. V tomto bodě zákona tedy není zmíněna podmínka ohledně jeho platnosti. Platnost elektronického dokumentu je v této části zákona řešena na dvou místech, jednak v § 24 odst. 1 písm. c), kde se uvádí, že při konverzi dokumentu do listinné podoby subjekt provádějící konverzi ověří platnost uznávaného elektronického podpisu nebo platnost uznávané elektronické značky, jednak v rámci ověřovací doložky v § 25 odst.2 písm. f), kdy ověřovací doložka konverze do dokumentu v listinné podobě je součástí výstupu a obsahuje „*údaj o tom,*

zda byl vstup podepsán platným uznávaným elektronickým podpisem nebo označen platnou uznávanou elektronickou značkou..“. Tudíž ani v tomto případě není neplatnost elektronického podpisu evedena jako překážka, přestože by neměla být konverze okumentu s neplatným elektronickým podpisem možna.

5.3 Doplněk 602XML

Další uváděnou výhodou datových schránek je jejich přístupnost, tedy že se k datové schránce lze přihlásit z jakéhokoliv místa, kde je přístupný internet. Avšak k přihlášení do datové schránky bylo potřeba mít nainstalovaný doplněk 602XML společnosti Software602 a.s. Bez tohoto doplňku nebyly k dispozici některé důležité informace týkající se zabezpečení datové zprávy, jako je časové razítko a elektronická značka.¹⁰²

Doplněk 602XML Filler dále umožňuje ukládat na disk datové zprávy před jejich expirací do 90 dnů, následně je prohlížet, posílat ke konverzi, převádět xml data do čitelné podoby ve formulářových šablonách a především vyplňovat jednoduché formuláře, například daňová přiznání a výkazy pro zdravotní pojišťovny, které mohou využívat datové schránky jako bezpečný, autorizovaný a univerzální kanál pro přenos dat a dokumentů.¹⁰³

Toto povinné použití, resp. nainstalování programu 602XML filler prakticky znemožňovalo přihlašování do informačního systému datových zpráv z „cizích“ počítačů, typicky ze zahraničí, neboť v případě, kdy se jedná o cizí počítač, jeho vlastník v zájmu vlastní bezpečnosti nedovolí instalovat programy jako je tento, protože může obsahovat i neznámá bezpečnostní rizika.¹⁰⁴

Tento problém byl částečně vyřešen aktualizací informačního systému datových schránek, díky které byla od poloviny října 2010 zavedena funkce náhled datových zpráv. Jak se píše na stránkách Ministerstva vnitra: *„Náhled datové zprávy umožní zobrazit obsah datové zprávy a stáhnout vložené přílohy, a to i v případě, že na počítači není nainstalovaný doplněk 602XML Filler, který je nutný v případě, že používáte k práci s datovou schránkou webový*

¹⁰² REICHL, J., SELICHAROVÁ, M. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2011-04-25]. Datové zprávy si už můžete přečíst i z internetové kavárny. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/datove-zpravy-si-uz-muzete-precist-i-z-internetove-kavarny.aspx>>.

¹⁰³ *Software602, a.s.* [online]. 3. 10. 2009 [cit. 2011-04-25]. Informační systém datových schránek - případová studie. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpapiru.cz/case-study-datove-schranky>>.

¹⁰⁴ SMEJKAL, V. *Internetové stránky dataschranky.cz*. Dostupné z WWW: <<http://www.dataschranky.cz/2010/cz/odpovida.asp>> [cit. 2011-04-25].

portál. Uvedená služba je určena především těm, kteří se např. na dovolené potřebují rychle seznámit s datovou zprávou a nemají přitom k dispozici svůj počítač. V tomto režimu sice není možné datové zprávy vytvářet, lze se však seznámit s obsahem došlé zprávy, stáhnout ji a vytisknout i všechny její přílohy.¹⁰⁵

Jak se píše v poslední větě citovaného, i nadále nebylo možné bez doplňku 602XML filler datové zprávy vytvářet, resp. manipulovat s nimi a odpovídat na ně. Taktéž v říjnu 2010 společnost Software602 představila budoucí plány ohledně doplňku 602XML Filler, které směřovaly k jeho inovacím: „Připravuje se "portable" verze, která umožní uživateli mít všechny potřebné komponenty na zabezpečeném USB zařízení (včetně kvalifikovaného a komerčního certifikátu) pro ukládání datových zpráv a zejména pro přístup do datové schránky a bezpečnou manipulaci se zprávami např. v internetové kavárně.“¹⁰⁶

V současné době je tedy již umožněno díky portable verzi tohoto doplňku využívat informační systém datových schránek na jakémkoliv počítači, včetně internetových kaváren. K naplnění této vize datových schránek však došlo až téměř po roce a půl od jejich spuštění, proto jako nedostatek shledávám také tuto skutečnost, že přístupnost k datové schránce z libovolného počítače bez nutnosti instalace doplňku 602XML Filler nebyla vyřešena dříve.

5.4 Dlouhodobé uchování dokumentů v čase

Jak již je popsáno v teoretické části práce, doba uložení přečtené datové zprávy v datové schránce činí 90 dnů. Po této době je z datové schránky zpráva vymazána a v informačním systému datových schránek zůstává pouze obálka datové zprávy, jež informuje o náležitostech odeslání a přijetí zprávy, nikoliv již o obsahu datové zprávy samotné.¹⁰⁷

Pokud si datové zprávy uživatel uloží na disk, takovéto uložení způsobí, že po vypršení platnosti certifikátu k elektronickému podpisu či elektronické značce, kterými je datová zpráva podepsána či označena, již nebude možno ověřit pravost podpisu nebo značky a ani

¹⁰⁵ REICHL, J., SELICHAROVÁ, M. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2011-04-25]. Datové zprávy si už můžete přečíst i z internetové kavárny. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/datove-zpravy-si-uz-muzete-precist-i-z-internetove-kavarny.aspx>>.

¹⁰⁶ *Software602, a.s.* [online]. 3. 10. 2009 [cit. 2011-04-25]. Informační systém datových schránek - případová studie. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpapiru.cz/case-study-datove-schranky>>.

¹⁰⁷ SMEJKAL, V. *DataSchranky* [online]. c1996-2011 [cit. 2011-04-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.dataschranky.cz/2010/cz/odpovida.asp>>.

nechat provést převedení dokumentu obsaženého v datové zprávě do dokumentu v listinné podobě.

Jako jedna možnost řešení se nabízí využití služby České pošty - Datového trezoru, který slouží k ukládání doručených a odeslaných zpráv starších 90 dnů.¹⁰⁸ Datový trezor je bezpečným a garantovaným úložištěm, u kterého Česká pošta odpovídá za zabezpečení důvěrnosti ochrany dat, která jsou v něm uložena. Tuto službu si však uživatel musí aktivovat, lze tak učinit na kontaktním místě Czech POINT, a je zpoplatněna (viz. dále).

Služba Datového trezoru je nabízena ve třech variantách dle kapacity uložených zpráv. Pro uložení 100 datových zpráv je nutno zaplatit 1 200 Kč bez DPH ročně, pro 500 datových zpráv 5 400 Kč bez DPH ročně, kapacitně největší trezor nabízí k uložení 5000 datových zpráv za 48 000 Kč bez DPH za rok. Přičemž, jak se na stránkách České pošty uvádí: „*Využití Datového trezoru je i finančně nejvýhodnější v porovnání například s autorizovanou konverzí mnohdy i několikastránkového dokumentu, nebo s náklady na pořízení a provoz vlastní spisové služby.*“¹⁰⁹

Avšak v případě Datového trezoru se nejedná o dlouhodobé úložiště podepsaných dokumentů, zajištěné technologicky, nýbrž tato služba pouze odtraňuje mechanismus mazání datových zpráv po uvedených 90 dnech. Datový trezor navíc neřeší problém neplatných certifikátů, resp. nemožnosti ověření podpisů, značek a razítek, ani žádným způsobem neobnovuje ochranu integrity dokumentu v čase.

Tuto funkci, resp. zajištění integrity uložených dokumentů a poskytnutí důkazů o jejich autenticitě jak vůči uživateli, tak vůči třetím osobám, poskytují tzv. důvěrné archivy elektronických dokumentů. Tento archiv dlouhodobě ošetřuje elektronické podpisy dokumentů, garantuje platnost podepsaných dokumentů po celou dobu archivace a dlouhodobě zabezpečuje obnovu platnosti časových razítek. Nicméně jak uvádí Smejkal, o jeho existenci orgány veřejné moci ani většina dalších uživatelů zatím nic netuší.

Dle mého názoru je otázka dlouhodobého uchovávání dokumentů ze strany Ministerstva vnitra nedostatečně řešena. Podnikatelé mají na základě jiných zákonů povinnost uchovávat určité dokumenty po dobu i několika let. V momentě, kdy je datová schránka z technického

¹⁰⁸ Česká pošta [online]. c2011 [cit. 2011-04-26]. Datový trezor. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskaposta.cz/cz/sluzby/datove-schranky/datovy-trezor-id27741/>>.

¹⁰⁹ Viz. tamtéž

hlediska opravdu jen 90-ti denním uložištěm datových zpráv, mělo by zároveň s tím existovat řešení pro potřebu uchovat či archivovat potřebné dokumenty, resp. obsah datových zpráv pro další použití třeba v následujících letech. Uchování dokumentů sice nabízí uvedený datový trezor, avšak jak je výše zmíněno, neřeší problém neplatných certifikátů, stejně tak u autorizované konverze dokumentů se předpokládá jeho platnost.

V rámci této problematiky bych ráda připoměla jednu uváděnou výhodu datových schránek, kterou má být finanční úspora oproti předchozímu způsobu „papírové“ komunikace mezi subjekty. V případě, kdy podnikatel přijde několikastránkový dokument prostřednictvím datové schránky, který potřebuje uchovat, při zvolení služby datového trezoru zaplatí minimálně 1200 Kč ročně v případě nejmenší nabízené kapacity, při volbě konverze 30 Kč za jednu stranu, což je v obou případech naopak finančně velmi náročné. Tato skutečnost dle mého názoru odporuje oné uváděné výhodě datových schránek.

6 ZÁVĚR

Závěrem bych tuto práci chtěla shrnout a uvést, k čemu jsem v problematice datových schránek na základě získaných poznatků dospěla.

Za cíl bakalářské práce jsem stanovila na základě zmapování právních a technických nedostatků datových schránek některé z těchto vybrat, představit a analyzovat, případně uvést jestli již byly řešeny.

V teoretické části práce jsem se zabývala veřejnou správou, její modernizací a podnikáním a dále vymezením základních pojmů v problematice datových schránek, právními předpisy tuto problematiku upravujícími a samotnou komunikací prostřednictvím datových schránek.

Stěžejní část práce je nazvaná právní a technické nedostatky datových schránek. V rámci právních nedostatků datových schránek jsem se zabývala okamžikem podání a autorizovanou konverzí, kdy u obou případů chybí v rámci jejich úpravy v zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi, ve znění pozdějších předpisů podstatná ustanovení. Jako technické nedostatky jsem vybrala instalaci doplňku 602XML Filleru a dlouhodobé uchovávání dokumentů v čase, které jsou v rámci komplexní problematiky datových schránek nedostatečně vyřešeny. Touto částí práce byl stanovený cíl naplněn.

Česká republika prozatím jako jediná země Evropské unie zavedla povinnost ze zákona datové schránky využívat veřejnou správou a právníckými osobami. Díky tomuto prvenství tedy neměla pro zavedení a fungování datových schránek žádnou předlohu u ostatních zemí a tím lépe měl být nástup datových schránek promyšlen a připraven.

Jak jsem již v práci poznamenala, při studiu této problematiky jsem narazila na spoustu nedostatků. Vedle právních a technických, z nichž jsem v této práci představila jen vybranou část, existují také i uživatelské problémy spojené se zřízením datových schránek a jejich používáním. Proto si myslím, že je problematika nedostatků datových schránek mnohem rozsáhlejší.

Dle mého názoru připravenost, resp. nepřipravenost českého prostředí na zavedení datových schránek vystihuje název jednoho článku Jiřího Peterky, který zní „*Datové schránky: třešnička na dosud neupečeném dortu*“.

Již z teoretické části práce vyplývá, že elektronická forma komunikace byla v českém prostředí problematická ještě před zavedením datových schránek, ať to bylo způsobeno nevyhovující právní úpravou nebo neochotou a nepřipraveností jednotlivých subjektů takto komunikovat.

Taktéž samotný proces schválení zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů neproběhl ideálně mimo jiné také z toho důvodu, že před nabytím účinnosti byl tento zákon novelizován. Myslím si, že tato novela vznikla jako důsledek toho, že si zákonodárci uvědomili formální nezralost jeho původního znění a potřebu ošetření některých důležitých oblastí, které byly opomenuty, nehledě na to, že díky zavedení možnosti dodávání datových zpráv mezi soukromoprávními subjekty se naprosto změnil původní koncept datových schránek. Také takle skutečnost utvrzuje můj názor v tom, že datové schránky nebyly v momentě jejich zavedení dostatečně legislativně upraveny a z hlediska jejich technického zpracování připraveny, což dokládají i jejich některé stále nedořešené problémy a nedostatky.

V úvodu zmíněná vize České republiky se mi jeví jako velmi ambiciózní cíl, který se dle mého názoru v oblasti datových schránek příliš nezdařil, přestože se Česká republika mezi zeměmi Evropské unie zasloužila o prvenství ve způsobu jejich zavedení. S povinným používáním datových schránek mělo být buď vyčkáno na dobu, kdy jednotlivé subjekty budou elektronickou formu komunikace bez problémů využívat a ovládat, nebo měli zákonodárci zavést tento nástroj elektronické komunikace jako možný, nikoliv povinný.

Tato bakalářská práce může sloužit jako podklad podnikatelům k lepší orientaci v problematice datových schránek a vzniklých nedostatečích či se na ni v budoucnu může navázat při zkoumání dalších nedostatků s datovými schránkami souvisejících.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

1. BÁRTEK, J. *Základy správního práva, obecná část : vybrané kapitoly*. 1. vydání. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2004. 110 s. ISBN 80-248-0591-X.
2. KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava : Montanex, 2004. 302 s. ISBN 80-7225-139-2.
3. LIDINSKÝ, V. a kol. *eGovernment bezpečně*. 1. vyd. Praha : GRADA, 2008. 145 s. ISBN 978-80-247-2462-1.
4. MACKOVÁ, A., ŠTĚDRŮŇ, B. *Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem, včetně souvisejících zákonů a prováděcích předpisů*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009. 518 s. ISBN 978-80-7357-472-7.
5. MATES, P., SMEJKAL, V. *E – government v českém právu*. Praha : Linde, 2006. 244 s. ISBN 80-7201-614-8.
6. SMEJKAL, V. *Datové schránky v právním řádu ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vydání. Praha : ABF, 2009. 176 s. ISBN 978-80-86284-78-1.
7. SMEJKAL, V. *Informační systémy veřejné správy ČR*. 1. vydání. Praha : Oeconomica, 2003. 122 s. ISBN 80-245-0533-9.
8. ŠTĚDRŮŇ, B. *Open Source software ve veřejné správě a soukromém sektoru*. 1. vydání. Praha : GRADA, 2009. 124 s. ISBN 978-80-247-3047-9.
9. ŠTĚDRŮŇ, B. *Úvod do eGovernmentu: právní a technický průvodce*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2007. 172 s. ISBN 978-80-87041-25-3.

Články v časopisech nebo sbornících

10. TUŠEROVÁ, L. E-government a jeho projevy v českém právu. In Sborník z konference Dny práva 2008 - Days of Law. Brno : Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4733-4, s. 1648-1654. 2008, Brno. Dostupné z WWW: <<http://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/sprava/tuserova.pdf>>.

Právní předpisy

11. Nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
12. Vyhláška č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby
13. Vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů
14. Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek
15. Vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů
16. Vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách
17. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů
18. Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
19. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů
20. Zákon č. 301/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů
21. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
22. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
23. Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
24. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
25. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
26. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
27. Závěr č. 84 ze zasedání poradního sboru ministerstva vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 12. 2009 - Určení okamžiku učinění podání orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky

Elektronické zdroje

28. *Czech POINT* [online]. 2010 [cit. 2011-03-29]. Autorizovaná konverze. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/362>>.
29. *Czech POINT* [online]. 2010 [cit. 2011-03-12]. Co je Czech POINT. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/22>>.
30. *Czech POINT* [online]. 2010 [cit. 2011-03-29]. Ověřovací doložka. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/470>>.
31. *Česká pošta* [online]. c2011 [cit. 2011-04-26]. Datový trezor. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskaposta.cz/cz/sluzby/datove-schranky/datovy-trezor-id27741/>>.
32. *Česká pošta* [online]. c2011 [cit. 2011-04-13]. Poštovní datová zpráva. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskaposta.cz/cz/sluzby/datove-schranky/postovni-datova-zprava-id29096/>>.
33. *Datový správce* [online]. c1999-2011 [cit. 2011-04-02]. Datové schránky a systém datových schránek ISDS. Dostupné z WWW: <<http://www.datovy-spravce.cz/datove-schranky/datove-schranky-a-system-datovych-schranek-isds/>>.
34. *DatoveSchranky.eu* [online]. c2010 [cit. 2011-04-13]. Komu budu já zasílat a naopak kdo mně? Dostupné z WWW: <<http://www.datoveschranky.eu/informace-o-datovych-schrankach/komunikace-pomoci-datovych-schranek/komu-budu-ja-zasilat-a-naopak-kdo-mne>>.
35. *DatoveSchranky.info* [online]. c2008-2009 [citováno 2011-01-17]. Novela zákona o archivnictví a spisové službě. Dostupné z WWW: <<http://www.datoveschranky.info/clanek/100/?PHPSESSID=ed7e79e1f84cdbbe2a7ab0961e636d09>>.
36. *DatoveSchranky.info* [online]. c2008-2009 [cit. 2011-02-14]. O datových schránkách. Dostupné z WWW: <<http://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach-text/>>.
37. *DatoveSchranky.info* [online]. c2008-2009 [cit. 2011-04-06]. Zřízení schránky a používání. Dostupné z WWW: <<http://www.datoveschranky.info/zrizeni-schranky-a-pouzivani/>>.
38. *Hospodářská komora České republiky* [online]. c2009 [cit. 2011-04-15]. Datové schránky - revoluční komunikační nástroj. Dostupné z WWW: <<http://www.komora.cz/pomahame-vasemu-podnikani/datove-schranky/elektronicka-komunikace-s-organy-verejne-moci/datove-schranky-revolucni-komunikacni-nastroj.aspx>>.
39. HROZA, J., STRNAD, M. *ePravo* [online]. 2009 [cit. 2011-01-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/datove-schranky-znovu-a-jinak-58533.html>>.

40. *Informační systémy veřejné správy* [online]. c2001-2011 [cit. 2011-00-00]. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (10. díl). Dostupné z WWW: <<http://www.isvs.cz/e-government/zakon-o-elektronickyh-ukonech-a-autorizovane-konverzi-dokumentu-10-dil-.html?tisk=ano>>.
41. *iPodnikatel* [online]. 2011 [cit. 2011-04-16]. Jak Obchodní zákoník definuje podnikání. Dostupné z WWW: <<http://www.ipodnikatel.cz/Zahajeni-podnikani/jak-obchodni-zakonik-definuje-podnikani.html>>.
42. MALÍKOVÁ J. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-01-18]. Od června si můžete vyzkoušet demoverzi datových schránek. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/od-cervna-si-muzete-vyzkouset-demoverzi-datovych-schranek.aspx>>.
43. MALÍKOVÁ J. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-04-08]. Odložení spuštění čtyř základních registrů a vydávání elektronických občanských průkazů. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-odlozeni-spusteni-ctyr-zakladnich-registru-a-vydavani-elektronickyh-obcanskyh-prukazu.aspx>>.
44. MALÍKOVÁ J. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-04-15]. Revoluce v komunikaci, datové schránky jsou od 1. 7. 2009 realitou. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/revoluce-v-komunikaci-datove-schranky-jsou-od-1-7-2009-realitou.aspx>>.
45. *Ministerstvo vnitra České republiky*. c2010 [cit. 2011-02-13]. Datové schránky a činnost správních orgánů. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-a-cinnost-spravnich-organu-871401.aspx>>.
46. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-02-03]. eGON jako symbol eGovernmentu - moderního, přátelského a efektivního úřadu. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/egon-jako-symbol-egovernmentu-moderniho-pratelskeho-a-efektivniho-uradu-252052.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>>.
47. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. c2010 [cit. 2011-02-04]. Zákon o eGovernmentu. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/ega-cili-zakon-o-egovernmentu.aspx>>.
48. PETERKA, J. *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 25. 3. 2009 [cit. 2011-01-17]. Datové schránky ante portas. Dostupné z WWW: <<http://earchiv.cz/b09/b0325001.php3>>.
49. PETERKA, J. *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 29. 5. 2009 [cit. 2011-01-19]. Datové schránky 2.0. Dostupné z WWW: <<http://earchiv.cz/b09/b0529001.php3>>.
50. PETERKA, J. Datové schránky a daňové přiznání: jak je to s termíny? *LUPA - Server o českém Internetu* [online]. 12. 3. 2010 [cit. 2011-04-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/datove-schranky-a-danove-priznani/>>. ISSN 1213-0702.

51. REICHL, J., SELICHAROVÁ, M. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2011-04-25]. Datové zprávy si už můžete přečíst i z internetové kavárny. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/datove-zpravy-si-uz-muzete-precist-i-z-internetove-kavarny.aspx>>.
52. *Sagit* [online]. c1996-2011 [cit. 2011-04-16]. Podnikatel. Dostupné z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=152&typ=r&levelid=ob_207.htm>
53. SMEJKAL, V. *DataSchranky* [online]. c1996-2011 [cit. 2011-04-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.dataschranky.cz/2010/cz/odpovida.asp>>.
54. SMEJKAL, V. *Economia, a.s., Hospodářské Noviny iHNed* [online]. c1996-2011 [citováno 2011-01-18]. Datové schránky po roce. Dostupné z WWW: <http://pravniradce.ihned.cz/c4-10078260-45023570-F00000_d-datove-schranky-po-roce>. ISSN 1213-7693.
55. SMEJKAL, V. *Internetové stránky dataschranky.cz*. Dostupné z WWW: <<http://www.dataschranky.cz/2010/cz/odpovida.asp>> [cit. 2011-04-25].
56. *Software602, a.s.* [online]. 3. 10. 2009 [cit. 2011-04-25]. Informační systém datových schránek - případová studie. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpapiru.cz/case-study-datove-schranky>>.
57. VOMÁČKA, M. *ePravo* [online]. [cit. 2011-04-16]. Lze při podnikání komunikovat s úřady či jinými institucemi elektronicky? Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/lze-pri-podnikani-komunikovat-s-urady-ci-jinymi-institucemi-elektronicky-36470.html?mail/>>.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

apod.	a podobně
CD	compact disk
Czech POINT	Český podací ověřovací informační národní terminál
č.	číslo
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
DS	datová schránka
DVD	digital video disk
EU	Evropská unie
ISDS	Informační systém datových schránek
ISVS	Informační systém veřejné správy
Kč	Koruna česká
KIVS	Komunikační infrastruktura informačních systémů veřejné správy
MV	Ministerstvo vnitra
např.	například
odst.	odstavec
OVM	Orgán veřejné moci
písm.	písmeno
resp.	respektive
Sb.	sbírky
tj.	to je
tz.	to znamená
XML	extensible markup language
ZoEÚaAK	Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 2.1 Správa a její členění	8
Obrázek 3.1 eGON jako symbol eGovernmentu	17
Obrázek 4.1 Povinnost či možnost komunikace prostřednictvím datové schránky	34
Obrázek 4.2 Schéma subjektů zapojených do systému datových schránek	35

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. května 2011

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

J. Herolda1560/8, 700 30 Ostrava - Bělský Les